

Jaarverslag 2008

VLAAMSE
In de weer
GEMEENS
voor
CHAPSCO
Brussel
MMISSIE

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Eric Verrept, leidend ambtenaar,
Sainctelettesquare 17, 1000 Brussel

Coördinatie

Diensten leidend ambtenaar - Communicatie
Tel. 02 548 11 48

Foto's cover

Van links naar rechts: VGC - Caroline Boudry - VGC - Michael De Lausnay - VGC
Michael De Lausnay - Luk De Boodt - VGC - Michael De Lausnay - VGC - VGC - VGC

Vormgeving

Shortcut Advertising

Druk

Arte-Print

Depotnr. D/2009/7025/11

Met dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan de realisatie van het jaarverslag.

Jaarverslag 2008

Jaarverslag 2008

00	VOORWOORD	5
01	LEIDEND AMBTENAAR EN ZIJN DIENSTEN	
	Inleiding	7
	Het organisatieconcept herbekeken	8
	Een Personeelsplan voor de 21ste eeuw	9
02	ALGEMENE DIRECTIE CULTUUR, JEUGD EN SPORT	
	Inleiding	11
	'IN TRANSIT: vijf jaar visuele kunst in Brussel'	12
	Vzw ABC opent zijn deuren in 'de fabriek'	13
	Van BRES naar vzw D'BROEJ	14
	De Waversesteenweg: een verhaal apart van Elsene tot Oudergem	15
	ZINNEMA: het Vlaams Huis voor Amateurkunsten in Brussel	16
	De sportacademies en bewegingsschool	17
	Extra aandacht voor onthaal en informatie in de gemeenschapscentra	18
	Kengetallen	18
03	ALGEMENE DIRECTIE ONDERWIJS EN VORMING	
	Inleiding	21
	Onderwijscentrum Brussel	22
	Actie Brussel Deze Week voor leerkrachten	23
	Word een held in je vak	24
	Time-Out	25
	Taalcoaching deeltijds werken/deeltijds leren	25
	Schoolinfrastructuur	26
	Jump naar werk	27
	Bouwproject Elishout-COOVI	27
	Kasterlinden: het 'bilinaal-bicultureel' project in de kijker	28
	Kengetallen	29
04	ALGEMENE DIRECTIE WELZIJN EN GEZONDHEID	
	Inleiding	31
	Vzw Wijkgezondheidscentrum MediKuregem	32
	Integrale Jeugdhulp	33
	Nieuwe plaatsen in de kinderopvang	34
	Sociale functie van de kinderopvang	35
	Brusselse Ondersteuningscel Dienstencentra (BOD)	36
	Nieuwe initiatieven voor personen met een handicap	36
	Unisono	36
	Armoedebestrijding	37
05	STEDELIJK BELEID	
	Inleiding	39
	Wijkcontracten	40
	Stedenfonds	41
06	ALGEMENE DIRECTIE ONDERSTEUNING EN FACILITY	
	Inleiding	43
	DIRECTIE PERSONEEL EN HRM	
	Inleiding	45
	Personeelsplan	46
	De VGC werft aan!	46
	Competentiemanagement	46
	Jobbeurs Vacature Talentum	48
	Kengetallen	48
	DIRECTIE FINANCIËN EN BEGROTING	
	DIRECTIE GEBOUWEN EN PATRIMONIUM	
	Inleiding	53
	Jeugdtheater Bronks	54
	GC De Pianofabriek	55
	Elishout – COOVI project	55
	Kengetallen	55
	FACILITY	
	Een eengemaakte uitleendienst	57
	Kengetallen	57
	ICT EN COMMUNICATIE	
	Gouden Ketjes	59
	Wonen in Brussel voert campagne	60
	'Prêt à parler - un répertoire de poche pour la vente': het zakwoordenboekje voor verkopers	60
	ICT	61
	Kengetallen	61
	BIJLAGE - GEGEVENS UIT DE BEGROTING 2008	63

Voorwoord

Voorwoord

| 00 | 01 | 02 | 03 | 04 | 05 | 06 |

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is als Vlaams-Brusselse overheid elke dag in de weer voor Brussel. Ze is actief op 3 grote domeinen: 'Cultuur, Jeugd en Sport', 'Onderwijs en Vorming' en 'Welzijn, Gezondheid en Gezin'.

De bibliotheken, gemeenschapscentra, scholen, sport- en spelactiviteiten, kinderopvang en tal van andere initiatieven zorgen ervoor dat mensen graag vertoeven in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Wij zijn er zowel voor elke Brusselaar die geïnteresseerd is in het Nederlandstalige circuit als voor pendelaars, studenten en andere bezoekers. Meer informatie vindt u op www.vgc.be.

2008 stond voor de VGC-administratie in het kader van verandering. Op 1 januari 2008 werd het nieuwe organisatieconcept ingevoerd en in het voorjaar gingen de nieuwe directieleden aan de slag. Omwille van een aantal evoluties en nieuwe inzichten werd het concept in de loop van het jaar bijgestuurd. In het eerste hoofdstuk wordt hier dieper op ingegaan.

De werking van de VGC is een dynamisch geheel: nieuwe initiatieven worden opgestart, andere worden bijgestuurd,... Daarom willen we de lezer aan de hand van de belangrijkste vernieuwingen een beeld geven van waar de VGC inhoudelijk mee bezig is. In dit jaarverslag vindt u

dan ook een selectie van de belangrijkste ontwikkelingen en initiatieven uit 2008, dit zonder de volledigheid na te streven van een traditioneel jaarverslag.

U kunt de VGC-jaarverslagen ook online raadplegen op www.vgc.be > de administratie > jaarverslag.

Misschien bent u meer vertrouwd met één domein, misschien kent u ons door en door of misschien ook niet. Wij wensen u in elk geval een boeiende kijk op onze activiteiten van het voorbije jaar!

Eric VERREPT
Leidend ambtenaar

Inleiding

Leidend ambtenaar en zijn diensten

|00|01|02|03|04|05|06|

De leidend ambtenaar staat aan het hoofd van de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Hij is verantwoordelijk voor de organisatiecultuur en voor de werking van de administratie in haar geheel.

Als voorzitter van de directieraad en het directiecomité werkt de leidend ambtenaar samen met de directieleden aan het bestuur van de administratie. Hij voert samen met de directieleden het beleid uit dat het College uitstippelt. Hij is ook de secretaris van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De diensten van de leidend ambtenaar

ondersteunen hem bij de uitvoering van zijn taken als secretaris van het College, als voorzitter van de directieraad en het directiecomité en als hoofd van de administratie.

Daarnaast vallen een aantal taken en werkprocessen rechtstreeks onder de bevoegdheid van de leidend ambtenaar: de auditdienst, de juridische dienst, het archief en de preventiedienst.

Een aantal van deze diensten is nieuw (de juridische dienst, de auditdienst en het archief). Zij werden opgenomen in het nieuwe organisatieconcept van het management- en operationeel plan van

de leidend ambtenaar (MOP) en worden nu uitgebouwd.

De interne preventiedienst staat in voor het welzijn van de personeelsleden bij de uitvoering van hun werk en voor alle andere preventiemaatregelen en -activiteiten die de VGC treft voor haar werknemers. 'Welzijn op het werk' gaat onder andere over veiligheid en gezondheid op het werk, ergonomie, de psychosociale belasting van het werk, de invloed van het leefmilieu op de arbeidsomstandigheden,...

HET ORGANISATIE-CONCEPT HERBEKEKEN

De administratie van de VGC ging in 2008 van start met een nieuw organisatieconcept. De 6 directies uit het verleden ruimden plaats voor 5 algemene en 3 ondersteunende directies.

Het nieuwe organisatieconcept kwam er in het kader van het management- en operationeel plan (MOP) van de leidend ambtenaar (2007). Het zal mee evolueren met de noden van de organisatie en de maatschappelijke ontwikkelingen.

NIEUWE DIRECTIELEDEN

Toen het nieuwe organisatieconcept werd ingevoerd, stelde de VGC eind december 2007 onderstaande directieleden aan. Zij gingen begin 2008 aan de slag.

- **Hans Van Genechten**, algemeen directeur Ondersteuning & Facility;

- **Els Deslé**, algemeen directeur Innovatie, Studie & Stedelijk Beleid (tot 31/8/2008);
- **Steven Vervoort**, algemeen directeur Onderwijs en Vorming;
- **Dirk Broekaert**, algemeen directeur Cultuur, Jeugd, Sport;
- **Lieven Baro**, directeur Gebouwen en Patrimonium.

EVOLUTIE EN BIJSTURING VAN HET ORGANISATIECONCEPT

Als gevolg van een aantal ontwikkelingen in de loop van 2008 diende het organisatieconcept te worden bijgestuurd. Het vernieuwde managementteam kwam bij de opmaak van het personeelsplan tot nieuwe inzichten over hoe de administratie zou moeten werken. Ook het feit dat de algemeen directeur Innovatie, Studie & Stedelijk Beleid de ploeg verliet, bracht een aantal nieuwe beleidsoriëntaties met zich mee.

Bij de uitwerking van de bijsturing van het organisatieconcept ging het team ervan uit:

- dat dit concept herkenbaar en werkbaar moet zijn voor beleid en administratie;
- dat op het juiste strategische niveau knopen moeten kunnen worden doorgehakt;
- dat er op termijn een efficiënte samenwerking over alle beleidsdomeinen heen moet komen.

WAT VERANDERT ER?

De bestaande entiteiten (de entiteit Meet- en weetcel/Expertisecentrum, de entiteit ICT en Communicatie en de entiteit Facility) worden omgevormd en krijgen een nieuwe plaats in het bijgestuurde organisatieconcept.

De algemene directie Innovatie, Studie en Stedelijk Beleid verdwijnt. De opdrachten van deze algemene directie krijgen een nieuwe plaats in het organisatieconcept. De Meet- en weetcel/Expertisecentrum en Stedelijk Beleid gaan deel uitmaken van de diensten van de leidend ambtenaar. Het is de bedoeling dat de cel Stedelijk Beleid en de Meet- en weetcel/Expertise-

centrum in nauwe samenwerking en in overleg met de beleidsdirecties transversaal (overkoepelend en doorheen alle beleidsdomeinen) zullen werken rond stedelijk beleid.

ICT en Communicatie gaat eveneens deel uitmaken van de diensten van de leidend ambtenaar.

Facility komt rechtstreeks onder de vleugels van de algemeen directeur Ondersteuning en Facility. Het omvat het facilitair beheer en de dienstverlening, de algemene aankoopdienst en het contractbeheer en ook de algemene uitleendienst. Er komen 3 nieuwe entiteiten bij:

- De entiteit Gemeenschapscentra zal deel uitmaken van de algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport en zal instaan voor de werking van de gemeenschapscentra.
- De entiteit Onderwijscentrum Brussel zal deel uitmaken van de algemene directie Onderwijs en Vorming. Ze moet zorgen voor een geïntegreerd ondersteuningsaanbod voor het Brussels

Nederlandstalig onderwijs.

- De entiteit Gezin vindt onderdak bij de algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin. Ze zal het Brussels Nederlandstalig gezinsbeleid en de dienst onthaalouders in goede banen proberen te leiden.

Verder wordt het begrip entiteit anders ingevuld. Entiteiten beschikken over een operationele autonomie en worden belast met beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende taken. De leiding van een entiteit is in handen van een entiteitsverantwoordelijke. Die is verantwoordelijk voor de algemene directie van zijn of haar directie.

De benaming van de algemene directie Welzijn en Gezondheid wordt, naar analogie met de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd in algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin.

www.vgc.be

> de administratie

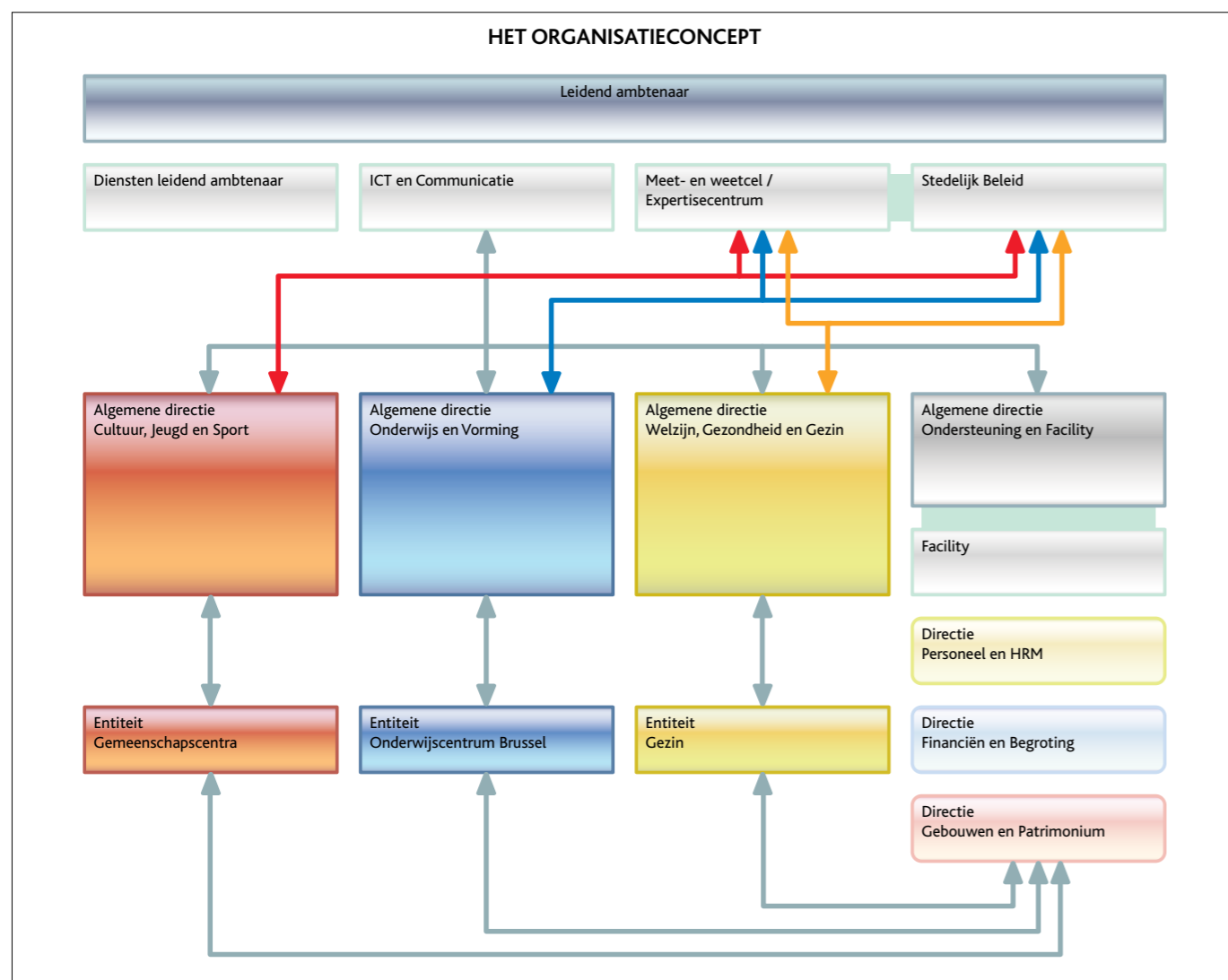
EEN PERSONEELSPLAN VOOR DE 21STE EEUW

Het personeelsplan werd door het College en, na onderhandelingen, ook door de vakbondsorganisaties goedgekeurd (protocolakkoord van 17/12/2008).

In het personeelsplan wordt bepaald hoeveel en welke personeelsleden er nodig zijn om de opdrachten van de administratie uit te voeren. Het personeelsplan is een essentieel instrument voor een dynamisch humanresourcesbeleid.

Het is gebaseerd op het vernieuwde organisatieconcept en is erop gericht om een nog beter functionerende, efficiënte en klantgerichte overheidsadministratie te realiseren.

Over de inhoud van het personeelsplan vindt u ook informatie in dit jaarverslag, onder Personeel en HRM.

JAN VERBELEN IS DESKUNDIGE COÖRDINATOR VAN DE MEET- EN WEETCEL

“WE WILLEN IN DE TOEKOMST OOK MEER GAAN SAMENWERKEN MET ANDERE OVERHEDEN, STUDIEDIENSTEN EN STUDIE-ORGANISATIES.”

De Meet- en weetcel heeft als kernopdracht het wetenschappelijk ondersteunen van de voorbereiding, opvolging en evaluatie van het beleid. Beleid gebaseerd op objectieve kennis en feiten, dat is de doelstelling zoals ze in het MOP van de leidend ambtenaar verwoord wordt. Dat is een hele opgave, een omwenteling bijna. Het was dan ook heel belangrijk om van bij het begin de verschillende directies en algemene directies in de VGC te leren kennen en hun wensen en verwachtingen in kaart te brengen.

De Meet- en weetcel is georganiseerd rond 3 grote clusters van activiteiten:

Ten eerste heb je de dataverzameling: dit betreft registratiesystemen, omgevingsanalyses, kortom: alles wat te maken heeft met gegevens die verzameld worden. Denk maar aan de leerlingentellingen en de registratie binnen de kinderopvang waarin ondermeer nagegaan wordt uit welke bevolkingslagen de kinderen afkomstig zijn. Maar ook bijvoorbeeld de initiatieven omtrent Werken met Maatschappelijk Kwetsbare Kinderen en Jongeren (WMKJ's) verza-

melen gegevens. Data worden dus op heel diverse manieren verzameld, over de ganse organisatie en alle beleidsterreinen heen: de ene keer is dat een papieren formulier, de andere keer gebeurt de registratie in elektronische vorm, soms ook telefonisch,... Hier willen we graag wat meer lijn en harmonie in krijgen.

Een tweede cluster zien we in het wetenschappelijk onderzoek. Dit moet ons helpen bepaalde vragen te beantwoorden die vaak vanuit de beleidsuitvoering ontstaan. Het is de bedoeling op termijn een rationeel onderzoeksprogramma op te bouwen ter ondersteuning van de beleidsvoering.

Zo loopt momenteel een onderzoek naar de vrijetijdsbesteding van de Brusselse jongeren. Hiermee willen we ondermeer nagaan wat de plaats is van de VGC binnen het totale consumptiepatroon van die vrije tijd en hoe daarop kan ingespeeld worden. Er wordt ook wetenschappelijk onderzoek verricht naar de capaciteit van het Nederlandstalig secundair onderwijs in de Brusselse context. En binnen het kader van het Stedenfonds stellen we vast dat we nood hebben aan extra informatie die ons nu

nog ontbreekt. Dit zal uiteindelijk ook in wetenschappelijk onderzoek uitmonden.

Tenslotte heb je de cluster 'meten en operationalisering'. In het jeugd-beleidsplan, sportbeleidsplan, actieplan armoede, de onderwijsbeleidsbrief,... wordt telkens aangegeven dat een aantal initiatieven moeten worden gerealiseerd, op welke termijn dit moet gebeuren, wat er moet bereikt worden en op welke manier. De Meet- en weetcel wil daaraan meewerken door onder andere in overleg meetbare indicatoren vast te leggen die we op regelmatige basis kunnen opvolgen.

Het is belangrijk om hierbij de transversale blik, de samenwerking tussen de verschillende directies te bewaken. Tenslotte willen we in de toekomst ook meer gaan samenwerken met andere overheden, studiediensten en studie-organisaties.

Maar in de eerste plaats zijn we er natuurlijk om de collega's te ondersteunen die nood hebben aan expertise op het vlak van meten en weten. Samen kunnen we er dan zeker voor zorgen dat het beleid, dankzij de precieze 'facts and figures' een meer rationele onderbouw krijgt.

Inleiding

Jeugd & Sport

Algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport

|00|01|02|03|04|05|06|

Het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport van de VGC is erg gevarieerd en bestaat uit verschillende deeldomeinen: algemeen cultuurbeleid, kunsten en erfgoed, lokaal cultuurbeleid, sociaal-cultureel werk (senioren, amateurkunsten, educatie, zelforganisaties), bibliotheekwerk, gemeenschapscentra, jeugdwerk, speelpleinen en sport.

De directie ontwikkelt beleidsmaatregelen voor al deze verschillende sectoren en voert ze uit. Daarnaast realiseert ze eigen projecten en is ze ook actief in de deeldomeinen (sport, speelpleinen,...). De administratie geeft verder advies aan het werkveld, verleent subsidies en biedt logistieke ondersteuning.

De algemene directie betreft ook de verschillende overheden in het Brussels hoofdstedelijk gewest bij de uitbouw van haar beleid. Er wordt samengewerkt met de Vlaamse Gemeenschap, met de gemeenten en met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naargelang van de materie.

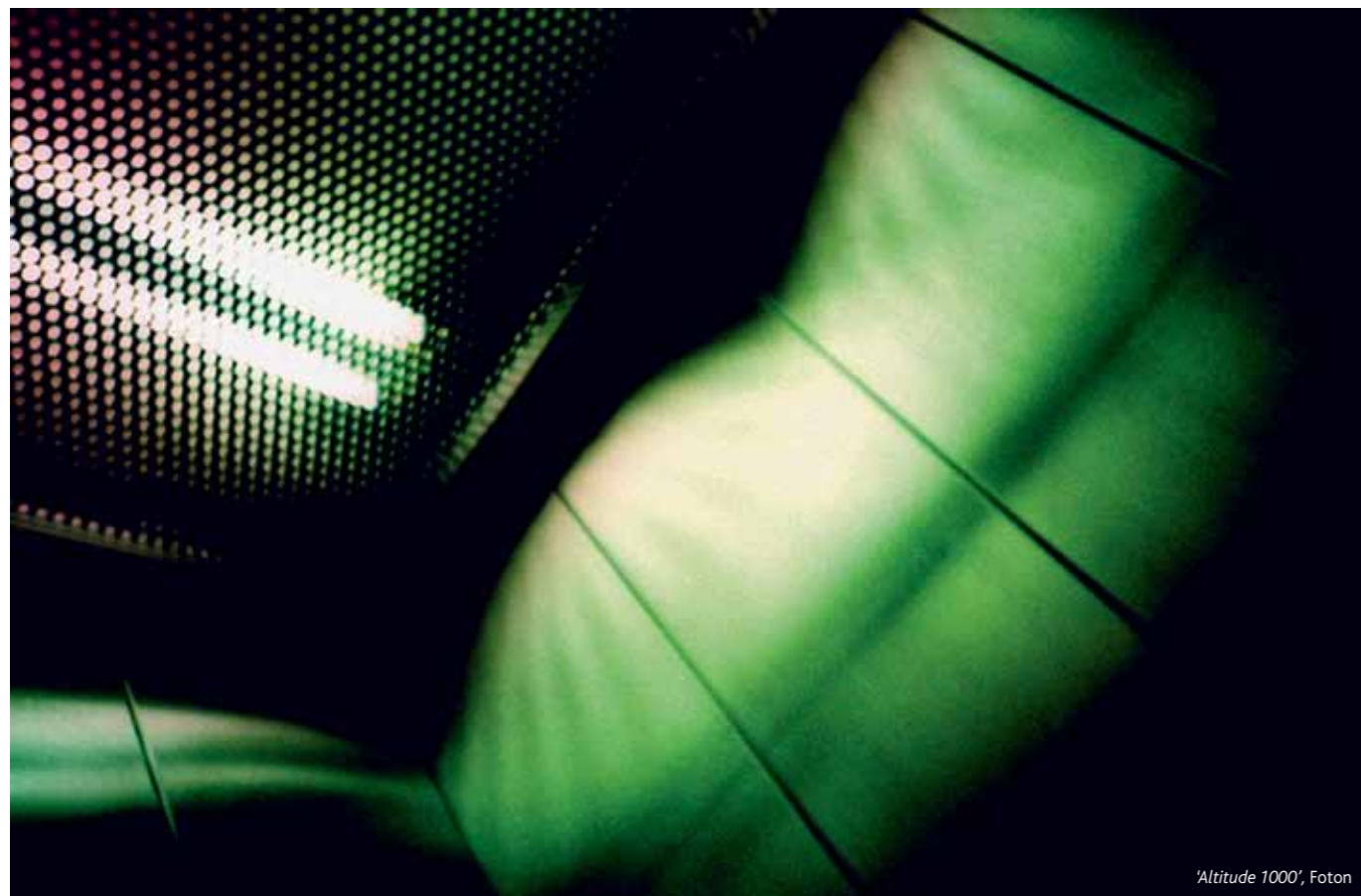
Wat is er in 2008 allemaal gebeurd? In wat volgt krijgt u voorbeelden van initiatieven en projecten die het voorbije jaar werden gerealiseerd.

In het kader van het Participatiedecreet werd een afsprakennota met Vlaanderen goedgekeurd. Daarin zijn de concrete acties verwerkt die de algemene directie zal ondernemen voor mensen die in armoede leven.

Voor de periode 2007-2011 sloten de Vlaamse Gemeenschap en de VGC een convenant af voor het erfgoedbeleid in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Een addendum bij het erfgoedconvenant, met nieuwe aandachtspunten voor 2009-2011, werd bij de Vlaamse Gemeenschap ingediend. Het moet het erfgoedbeleid nog steviger uitbouwen. Verder kreeg de hervorming van de Gemeenschapscentra praktische gevolgen: zo nam de VGC een eerste contingent van 63 voltijds equivalenten over. De werkingen kansarme jeugd werden

gedeeltelijk gefuseerd, en een nieuw subsidiereglement voor sportverenigingen zag het licht.

Tegelijk vonden, gespreid over Brussel, opnieuw honderden kinderen hun weg naar de vakantiespeelpleinen. De erfgoedcel zette Expo 58 in de schijnwerpers, er was de 15e editie van Stadkriebels, de plaatselijke bibliotheek van Vorst werd geopend, en ga zo maar door. Omdat niet alles kan worden vermeld, presenteren we u hier een selectie van enkele initiatieven, die hopelijk een concreet beeld kunnen schetsen van wat binnen de domeinen Cultuur, Jeugd en Sport gerealiseerd werd.

'IN TRANSIT: VIJF JAAR VISUELE KUNST IN BRUSSEL'

'IN TRANSIT: VIJF JAAR VISUELE KUNST IN BRUSSEL' IS EEN DRIETALIG BOEK OVER VIJF JAAR KUNSTBELEID VOOR BEELDDE EN VISUELE KUNST, UITGEGEVEN DOOR DE VGC.

Het kunstbeleid voor beeldende en visuele kunst wordt ingepast in het globaal kunstbeleid van de VGC. Dat wil beweging in de Brusselse kunstsector stimuleren, via jaarwerkings-, project- en trajectsubsidies. Omdat binnen de hedendaagse

beeldende kunsten het onderscheid tussen de verschillende disciplines niet altijd duidelijk afgebakend is, werden ook hybride of multidisciplinaire kunstwerken in dit boek opgenomen. De beeldende kunsten bestrijken bovendien een breder veld dan dat van de plastische kunsten. De VGC heeft er in deze publicatie voor gekozen om de aard van het kunstwerk centraal te stellen, en niet de administratieve categorie waarin het thuishoort. Zo kwam ze tot de volgende onderverdeling:

- **Presentatie:** dit zijn voornamelijk tentoonstellingsruimten met een permanent aanbod, waar af en toe ook projectmatige tentoonstellingen plaatsvinden.
- **Productie:** verenigingen die in de eerste plaats kunstenaars en hun werk ondersteunen. Ze assisteren hen bij de productie van het werk, bieden een werkplaats aan of treden op als alternatief managementbureau.
- **Projecten:** kunstenaars of verenigingen die een subsidie aanvragen om één concreet project te realiseren.
- **Trajecten:** kunstenaars die een beurs

aanvragen om gedurende een langere periode (één tot twee jaar) aan hun oeuvre te werken.

- **Opdrachten:** kunstenaars of verenigingen die in opdracht van de VGC een bepaald werk, project of traject realiseren, of een bepaalde werking ontplooiën.

Het geheel geeft een bijzonder gevarieerd beeld van vijf jaar visuele kunst in Brussel. De teksten over de werking die de VGC ondersteunt, werden rijklijk geïllustreerd. In het boek staan ook prozaische beschouwingen van een aantal kunstenaars die de afgelopen jaren werk gemaakt hebben dat inhoudelijk sterk met Brussel verbonden is, zich dikwijls in of aan de rand van de openbare ruimte afspeelt en getuigt van een dynamische kijk op Brussel en kunst. 'IN TRANSIT – vijf jaar visuele kunst in Brussel' is verkrijgbaar in diverse boekhandels en bij tentoonstellingsruimten in Brussel.

www.vgc.be/intransit

VZW ABC OPENT ZIJN DEUREN IN 'DE FABRIEK'

Op zaterdag 16 en zondag 17 februari 2008 opende het gloednieuwe ABC-huis feestelijk zijn deuren. Vzw ABC - Art Basic for Children- is een creatieve kunsteducatieve organisatie voor Brusselse en andere ketjes die eind 2007 een nieuw convenant kreeg met bijkomende middelen. De vzw verwierf ook een vaste plaats binnen het jeugd- en cultuurbeleid van de VGC. Als kers op de taart mocht ABC, dankzij investeringen van de VGC, zijn intrek nemen in een volledig verbouwde 'fabriek'.

'De fabriek' is de naam van een site van de VGC aan de rand van de Noordwijk. Het is een volksbuurt in een uithoek van Schaarbeek. De oorspronkelijke stomerij was jarenlang een jeugdcentrum voor

kansarme jongeren. In 2004 kreeg vzw ABC het gebouw in erfpacht en in februari 2008 rondde de VGC de noodzakelijke investeringen af. Prijskaartje: 1,1 miljoen euro.

In de afgesloten site worden kinderen vanaf 4 jaar in alle veiligheid ontvangen. Het architectenbureau heeft veel moeten wegsnijden, puin ruimen en het gebouw moeten opentrekken om de structuur van het oorspronkelijk pand te herstellen. Het gebouw oogt ruim en transparant, de ingrepen zijn uitgekend en duurzaam. Het effect van de transformatie is dat het gebouw nu echt 'groot' oogt.

ABC wil een laboratorium zijn waar kunst op speelse en ongedwongen wijze kan worden beleefd. Daarom werd het aspect van onafgewerkte atelierruimtes extra in de verf gezet, met volop licht, doorkijk en openheid. De aparte studio's werden verdeeld in diverse stations, waarvan

aankleding en meubilair voortdurend kunnen worden aangepast.

'Ambiance' is het sleutelwoord in het nieuwe gebouw. In de verschillende ateliers liggen hout, metaal, textiel, klei, stoffen en papier te wachten op knutselaars. De ABC-keuken nodigt uit om in familie- of klasverband of met vriendjes te koken. In de cinemazaal, het crèche-café of de bibliotheek kunnen de jonge bezoekers op adem komen. De begeleiders voelen aan waar de kinderen naartoe willen en stimuleren hen hierin. ABC past het principe 'No guru, no method, no teaching' (Van Morrison) toe op klassen uit de basisschool, op leraren in opleiding, op jeugdgroepen en gezinnen. Buurtbewoners houden hun familiefeesten in de fabriek en volwassenen leren hier opnieuw spelen.

www.abc-web.be

LUDOVIC DE VLAM WERKT ALS CULTUURCONSULENT BIJ DE ALGEMENE DIRECTIE CULTUUR, JEUGD EN SPORT

"VIA HUN CREATIES CONFRONTEREN DE KUNSTENAARS ONS MET DE STAD VAN MORGEN."

'In Transit' biedt een overzicht van 5 jaar visuele kunst in Brussel. 'Visuele' kunst is ruimer dan beeldende kunst, waar het beeld op zich centraal staat. De stad, Brussel, is een biotoop die continu in beweging is, met wisselende beelden en voortdurende vernieuwing. De stad vormt daardoor een grote inspiratiebron voor kunstenaars.

De titel 'In Transit' verwijst naar het tijdelijke, een zone waarin kunstenaars en verenigingen tijdelijk verblijven. Kunstenaars zijn een stukje 'en passant', maar vaak ook voorlopers. Door hun aanwezigheid in de stad en de inspiratie die ze daaruit putten, gaan de kunstenaars de dagdagelijkse realiteit registreren, bevragen, artistiek reflecteren en hierop anticiperen. Via hun creaties confronteren de kunstenaars ons met de stad van morgen.

Dit tijdelijke karakter weerspiegelt zich ook in de kunstwerken zelf. In 'Dooi

Vogeltje', een voorstelling van Benjamin Verdonck, komt deze zone, waar men komt, leeft en gaat, duidelijk naar voren. Het project liep over verschillende dagen: elke dag speelde zich een andere episode af. In een mensengroot nest, bovenaan een appartementsgebouw, huist een week lang een zwaluwman. In het begin zijn enkel geluiden te horen en valt er stro uit het nest naar beneden. Op de derde dag toont de zwaluwman zich aan het grote publiek. De zwaluwman komt steeds meer en verder uit zijn nest. Op de voorlaatste dag probeert hij uit te vliegen, maar zonder succes, zo blijkt. Op de laatste dag ziet de voorbijganger de contouren van een lichaam op de grond getekend. Sebastien Hendrickx, één van de auteurs van het boek, formuleert het als volgt: "Deze stedelijke interventie brengt het vreemde in het alledaagse, waardoor het alledaagse wordt vervreemd. Stilzwijgend ontregelt de zwaluw het openbare leven op de Anspachlaan. Onder het vlies van de

gekende wereld blijkt een onuitputtelijk aantal mogelijkheden te liggen: even is alles anders."

Alexis Destoort

VAN BRES NAAR VZW D'BROEJ

DE WERKINGEN MET MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE KINDEREN EN JONGEREN (WMKJ'S) WERDEN GEDEELTELIJK GEFUSEERD.

Ulrike Van Pottelbergh

Vandaag erkent de Vlaamse Gemeenschapscommissie negen WMKJ's: Multicultureel Jongeren centrum Chicago, Vereniging Marokkaanse Jongeren, Centrum West, Chambéry, Ratatouille, A Place To Live, Mini-Anneessens, Vormingscentrum Foyer en Peterbos. Samen bereiken ze ongeveer 1.700 kinderen en jongeren. Ze tellen meer dan 59 personeelsleden; de meesten zijn als animator in een kinder-, tiener- of jongerenwerking aan de slag. Alhoewel ze onderling erg verschillen, hebben deze werkingen één gemeenschappelijk doel: via jeugdwerk bijdragen tot de emancipatie van kinderen en jongeren in een maatschappij die hen niet altijd gunstig gezind is.

De WMKJ's hebben sinds hun ontstaan al een hele weg afgelegd. De meeste ontstonden vanuit een leermeester in het vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren in achtergestelde buurten en wijken. Tien jaar geleden werd, op vraag van de verschillende werkingen, in de schoot van vzw JES (Jeugd en Stad) de ondersteuningsstructuur BRES opgericht. BRES heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen dat de verschillende WMKJ's met een gemeenschappelijke visie naar buiten traden en meer gingen samenwerken. Een mooi voorbeeld hiervan is STOEMP (*): een initiatief waarbij verschillende werk-

ingen samen met de KVS en Dito'Dito een spraakmakende theatervoorstelling hebben gerealiseerd. Maar ook rond huiswerkbegeleiding, maatschappelijke kwetsbaarheid, leiderschapsvorming en participatief werken heeft BRES verdienstelijk werk geleverd. Daarvan getuigt de handleiding 'WMKJ's for Dummies'.

2007 en 2008 waren jaren van verandering voor de WMKJ's. Zo werd in 2007 het bestaande reglement vervangen en werd met iedere vereniging een individueel convenant afgesloten. Een van de opdrachten bestond erin om een meerjarenplan op te stellen. Onder begeleiding van een externe procesbegeleider maakte iedere afzonderlijke werking de denkoefening over haar kernopdrachten en toekomstplannen. Deze oefening heeft de verschillende werkingen dichter bij elkaar gebracht en resulteerde in een gemeenschappelijke visie.

In 2008 werd verder nagedacht over hoe de samenwerking op het vlak van werking en beheer nog kon verbeteren. De VGC besliste om over te gaan tot een fusie van de verschillende WMKJ's. Uitgangspunt was dat een gecentraliseerd zakelijk beheer van de verschillende werkingen een aanzienlijke meerwaarde zal bieden, zowel op kwalitatief als op kwantitatief vlak. Na heel wat voorbereidend werk door

BRES, de WMKJ's, de administratie en het bevoegde kabinet, werd in november 2008 de overeenkomst tussen de VGC en de nieuwe fusie-vzw D'BROEJ goedgekeurd.

De Brusselse Organisatie voor de Emancipatie van Jongeren (D'BROEJ) is in januari 2009 van start gegaan. Ze zal in de toekomst de leiding hebben over de fusieorganisatie van 7 van de 9 Brusselse WMKJ's (Foyer en Chambéry doen omwille van hun specifieke werking niet mee aan de fusie).

(* STOEMP bracht twaalf jongens en meisjes van Marokkaanse afkomst samen op het toneel. Ze brachten een mengeling van teksten over het dagelijks leven, een beetje zoals een aardappelstoemp, maar met als ingrediënten allerlei zaken die de jeugd bezighouden: vriendschap, liefde, school, protest en onverschilligheid, en ook problemen met politie, gerecht en de autochtone bevolking. Het enthousiasme waarmee de jongeren op het podium stonden, maakte dat de voorstelling tot ver buiten Brussel lovende kritieken kreeg.

vzw D'Broej

Ulrike Van Pottelbergh

Ulrike Van Pottelbergh

DE WAVERSE-STEENWEG: EEN VERHAAL APART VAN ELSENE TOT OUDERGEM

OP DINSDAG 18 MAART 2008 ORGANISEERDEN DE LOKALE DAVIDSFONDSAFDELINGEN VAN ELSENE, ETTERBEEK EN OUDERGEM EEN OPVALLEND PROJECT IN HET KADER VAN DE NACHT VAN DE GESCHIEDENIS: 'DE WAVERSE-STEENWEG, EEN VERHAAL APART VAN ELSENE TOT OUDERGEM'.

De deelnemers reden per bus van de Naamsepoort in Elsene tot kasteel Dry Borren in Oudergem langs de Waversesteenweg. Onderweg werd letterlijk en figuurlijk stilgestaan bij allerlei merkwaardigheden, bezienswaardigheden en bijzonderheden van de wijken waar de bus doorheen reed: van de Matongéwijk in Elsene naar het hart van de Europese wijk aan het Jourdanplein, langs de vele militaire kazernes aan de Jacht tot de enige camping die Brussel nog rijk is. Daarnaast werd ook uitvoerig bericht over het historische belang van de langste steenweg van het Brussels hoofdstedelijk gewest. De deelnemers kennen nu alvast de antwoorden op vragen als: waarom is de steenweg zo lang? Waarom is hij kaarsrecht eens voorbij de Kroonlaan? Waarom werd de steenweg gebruikt om hout te transporteren van het verstedelijkte Elsene en Etterbeek naar het nog landelijke Oudergem en waarom werd langs deze weg 'de was van Brussel' gedaan? Uiteraard was er ook randanimatie. Aan kasteel Dry Borren, het eindpunt van de trip, trokken 2 Brabantse trekpaarden symbolisch een boomstam. Elke deelnemer kreeg een gedenkboek mee en bij een drankje in gemeenschapscentrum Den Dam stelden de organisatoren een cd-rom voor met een collage van historische beelden. Omwille van het succes werd het initiatief op 8 juni 2008 herhaald.

Rik Vanden Bussche

Rik Vanden Bussche

Dirk Hoornaert

Dirk Hoornaert

Dirk Hoornaert

Dirk Hoornaert

De Waversesteenweg is om verschillende redenen een voorbeeldproject. De hedendaagse invalshoek sluit naadloos aan bij het erfgoedaspect. Verschillende lokale verenigingen, geholpen door hun koepelvereniging, werkten samen om het project uit de grond te stampen. Het project doorprijkt bovendien het cliché dat de meest interessante initiatieven zich binnen de Brusselse vijfhoek afspelen.

De activiteit ontving subsidies van de diensten Sociaal-Cultureel Werk, Erfgoedcel en Lokaal Cultuurbeleid.

www.erfgoedbrussel.be

> projecten > archief

> evenementen

> Nacht van de Geschiedenis 2008

ZINNEMA: HET VLAAMS HUIS VOOR AMATEUR- KUNSTEN IN BRUSSEL

In april 2007 kreeg het Vlaams Huis voor Amateurkunsten in Brussel een nieuwe opdracht, en het werd daarbij tot Zinnema herdoopt. Begin 2008 schoot Zinnema echt uit de startblokken en om de nieuwe werking in de verf te zetten, trok een geanimeerde promotiekaravaan op 25 april via Anderlecht naar de Markten, het Muntplein, de Kunstberg, Flagey,... De Zinnema-krant ging vlot van de hand terwijl passanten het grote Zinnema-dobbelspel speelden.

Op 13 en 14 september 2008 ging het hek, dat zo vaak gesloten was gebleven, feestelijk en definitief omhoog. In oktober stond dans centraal. De dansweek ging van start met het Dansjuweel, een wedstrijd voor folkloredansers. Daarna volgde een masterclass-dag met professionele choreografen. Er werden hedendaagse danscreaties vertoond van Elisabeth Maesen, Baktybek Baimyrzaev en Jojo Ngamou en er werd afgesloten met Bal Global, dans voor iedereen.

Vanaf 22 november focuste Zinnema twee weken lang op theater, met de premières van theater Erasmus en van het Brussels Volkstejoëter en de herneming van Faim Fatal van Compagnie Pit. Chris Lomme, Frans Van der Aa, Luc D'Heu en Mark Bober gaven hun rijke theater-ervaring en kennis door aan kandidaat-vertellers. Verder stonden er debatten, workshops en ontmoetingen op het programma. Zinnema wordt een platform voor

amateurkunstenproducties in Brussel en een platform voor eigen producties, samenwerkingsverbanden en voorstellingen van anderen. Individuen en groepen die in hun vrije tijd creatief bezig willen zijn, kunnen hier terecht. Zinnema bouwt zijn werking op rond twee assen: dienstverlening bieden, en een huis met een eigen artistiek gezicht zijn.

Onder de dienstverlenende rol valt een goede baliefunctie voor informatie, advies, uitleen en onthaal. Maar Zinnema stelt daarnaast ook zijn zalen ter beschikking voor repetitie, creatie, presentatie en omkaderende activiteiten. Daarnaast wil het Huis artistiek talent begeleiden en investeren in een goed werkend communicatienetwerk door al die bedrijvigheid heen.

Het Zinnema-gezicht bestaat uit eigen programmering die zich richt op de artistieke activiteit in de stad. Zinnema werkt thematisch en vertrekt van sterke projecten, die uitmonden in momenten die op feestelijke wijze het imago van de sector in de verf zetten. Daarnaast verzorgt Zinnema, afhankelijk van vraag en aanbod, een beperkt aantal eigen producties, die mee de merknaam en het imago van de sector moeten uitdragen. Zinnema levert ook een kunsteducatieve bijdrage via schoolprogrammering en educatieve omkadering in de vorm van masterclasses.

www.zinnema.be

Luk Stiens

Luk De Boodt

MARS MORIAU IS DIRECTEUR VAN ZINNEMA

**"TAL VAN ARTISTIEKE PROJECTEN WORDEN
ONTWIKKELD IN LOSSE VERBANDEN,
MENSEN DIE ELKAAR TOEVALLIG VINDEN."**

Zinnema is de nieuwe naam voor het Vlaams Huis van Amateurkunsten in Brussel. Het gebouw was vroeger een cinema en tot op vandaag spreken de Anderlechters nog steeds van de 'oude Cinema', dat bracht ons op ideeën. Maar Zinnema slaat ook op 'zin hebben in', het Brusselse 'Zinneke', de Zenne,... 'Zinnema' is een wereld van verbeelding.

Met de oprichting van Zinnema willen we voor Brussel en de Rand een platform zijn voor amateurkunsten, amateurkunstproducties en voor allerlei samenwerkingsverbanden. Daarenboven willen we het sociaal-cultureel werk in het algemeen ondersteunen en de Nederlandstalige aanwezigheid in Brussel mee een gezicht geven.

We willen veel plaats geven aan experiment en vernieuwing. De traditionele sector van de amateurkunsten plooit nogal terug op een ouder publiek, een oudere participatie. Er is nood aan verjonging. Die vernieuwing is zeker aanwezig in de stad maar is veel moeilijker te benaderen. Jonge mensen vinden elkaar hier in de stad, maar ze stichten niet onmiddellijk een vereniging of ze zoeken niet naar een erkende structuur. Tal van artistieke projecten worden ontwikkeld in losse verbanden, mensen die elkaar toevallig vinden.

Zinnema heeft een eigen programmering met eigen producties, maar ondersteunt daarnaast ook het programma

van anderen. Jaarlijks wordt er rond een thema gewerkt dat wordt opgebouwd uit wat zich in de praktijk van elke dag aandient. Zo werkten we vorig jaar bijvoorbeeld rond het thema 'Zwitwart' (wit en zwart in elkaar) dat over Afrikaanse kunst ging. Elke dag is de zwarte gemeenschap hier aanwezig: ofwel maakt ze gebruik van de infrastructuur, ofwel organiseert ze allerlei artistieke activiteiten. Meestal wonen die mensen al jaren in Brussel en worden ze dagelijks geconfronteerd met de West-Europese blanke cultuur. Via dit thema wilden we de invloed hiervan op de zwarte cultuurbeleving naar buiten brengen. Andere thema's waren 'Komt dat zien' rond theater, 'dans' en in 2009 wordt rond 'muziek' gewerkt.

DE SPORT- ACADEMIES EN BEWEGINGS- SCHOOL

Cnapelinckx

DE SPORTACADEMIES

De sportacademies van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werden in 2000 opgericht in het kader van het Contract Jeugdsport van Bloso (ze kregen hiervoor subsidies tot 2004). De bedoeling van dit initiatief was om jongeren meer te laten sporten, en dan vooral de leeftijdsgroep tussen 6 en 18 jaar.

Vanaf 2005 zette de VGC-sportdienst het initiatief voort zonder de extra subsidies en ze legde daarbij haar eigen accenten. Zo werden het sportaanbod naar kleuters, naar personen met een handicap, naar volwassenen en naar gezinnen uitgebreid. Via de sportacademies komen de kinderen en de adolescenten in aanraking met een ruime waaier van sporten en krijgen ze de kans om zich aan te sluiten bij een Brusselse sportclub. Voor de uitbouw van het sportaanbod werkt de VGC zoveel mogelijk samen met Nederlandstalige Brusselse sportclubs. De sportacademies komen tot stand door een samenwerking tussen scholen, sportclubs en het lokale sportbeleid.

In 2008 kon u op 3 plaatsen in de sportacademies terecht:

Op zaterdag in de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Deze academie richt zich op deelnemers vanaf 3 jaar tot volwassenen. Het is vooral een gezinsacademie: dat gezinnen op eenzelfde tijdstip kunnen gaan sporten, blijkt een schot in de roos. Aanvullend is er ook een sportaanbod voor personen met een handicap.

Op woensdagnamiddag opende de sportacademie van de Katholieke Universiteit Brussel (KUB) haar deuren voor de leeftijdsgroep van 3 tot 12 die er voor een omnisportaanbod terecht kon. Nieuw in 2008 was de sportacademie in Anderlecht, met een wekelijks sportaanbod voor kinderen van 3 tot 12 jaar in de sportzaal van de Walcourstraat.

Het aantal deelnemers op de sportacademies is met de jaren toegenomen. Ze zijn zo goed als volzet. Enkel in de VUB zijn er in de namiddag nog plaatsen vrij. Uiteraard worden geïnteresseerde deelnemers op een wachtlijst geplaatst. De gezinsformule in de sportacademie van de VUB spreekt ongelooflijk aan. De andere academies krijgen vooral individuele deelnemers en/of scholen over de vloer.

Evolutie aantal deelnemers van de afgelopen 3 jaar:

	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009
VUB	350	400	570
KUB	200	220	300
ANDERLECHT	/	/	100

DE BEWEGINGSSCHOOL

In januari 2008 startte de VGC-sportdienst in samenwerking met Aximax en vzw Buurtsport Brussel met de eerste bewegingsschool in Brussel.

In een bewegingsschool leren kinderen onder begeleiding van een ouder bewegen en sporten. Op zondagvoormiddag wordt de bewegingsruimte van Aximax omgetoverd tot een uitdagende en stimulerende, maar veilige omgeving voor kleuters die zich kunnen uitleven als ware de sporthal een bos.

De bewegingsschool van Aximax richt zich op kinderen van 2,5 tot 6 jaar en is gebaseerd op de filosofie en werkwijze van de grondlegger, de bewegingsschool Achilles in Grimbergen. Die stelde haar expertise ter beschikking en leidde de lesgevers mee op. In de testfase van januari tot mei waren er 8 kleuters ingeschreven. Bij de inschrijvingen in september waren het er 27.

www.vgc.be

> Cultuur, Jeugd en Sport

> Sport > Activiteiten

> Sportacademie of Bewegingsschool

EXTRA AANDACHT VOOR ONTHAAL EN INFORMATIE IN DE GEMEEN- SCHAPSCENTRA

Behalve hun culturele, educatieve en gemeenschapsvormende opdracht zijn de Brusselse gemeenschapscentra lokale onthaal- en informatiepunten. Aan het

onthaal kunt u terecht voor informatie over de werking en programmering in en rond het gemeenschapscentrum, maar ook voor lokale en hoofdstedelijke informatie over cultuur, onderwijs, welzijn en het leven in de stad in het algemeen. Elk gemeenschapscentrum geeft ook een (maandlijks) lokaal informatieblad uit.

In 2008 werd de onthaal- en informatiefunctie grondig doorgelicht, met als belangrijkste conclusie dat de gemeenschapscentra deze taak nog beter ter harte moeten nemen. Het reorganisatieproces van de centra houdt hier terdege rekening mee en in 2009 worden alvast 11 extra beroepskrachten ingezet. Deze

nieuwe 'stafmedewerkers onthaal, informatie en communicatie' worden de (spil) actoren in het verbetertraject voor de informatie- en communicatieopdracht van de gemeenschapscentra. Via hun ondersteuning van de onthaalbalie, bij de opmaak en realisatie van een communicatieplan of bij de realisatie van het maandblad, hun promotionele ondersteuning... zullen zij het eerste jaar voldoende materiaal verzamelen om per gemeenschapscentrum een actieplan op te maken om het onthaal, de informatie- en communicatieopdracht van elk gemeenschapscentrum te verbeteren.

www.vgc.be/gemeenschapscentra

KENGETALLEN

HOOFDSTEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK

GEBRUIKERS								
	0-14jr	15-24jr	25-34jr	35-44jr	45-54jr	55-64jr	65+	TOTAAL
MANNEN	834	1.554	2.289	1.830	1.486	665	307	8.965
%	4,36%	8,12%	11,96%	9,56%	7,76%	3,47%	1,60%	46,84%
VROUWEN	865	2.794	2.825	1.702	1.243	527	220	10.176
%	4,52%	14,60%	14,76%	8,89%	6,49%	2,75%	1,15%	53,16%
TOTAAL	1.699	4.348	5.114	3.532	2.729	1.192	527	19.141
%	8,88%	22,72%	26,72%	18,45%	14,26%	6,23%	2,75%	100%
						leners via sociaal-culturele organisaties		1.050
						leners via scholen		1.998
						leners via interbibliotheecair leenverkeer		167
						ALGEMEEN TOTAAL		22.356

UITLENINGEN	2008	%
GEDRUKTE MEDIA		
VOLWASSENEN	253.661	40,28%
JEUGD	80.722	12,82%
TOTAAL	334.383	
AUDIOVISUELE MEDIA		
VOLWASSENEN	268.371	42,62%
JEUGD	26.942	4,28%
TOTAAL	295.313	
TOTAAL UITLENINGEN	629.696	100,00%
VERLENGINGEN	147.205	
ALGEMEEN TOTAAL	776.901	

CULTUURWAARDEBON - SEIZOEN 2007-2008

AANVRAGEN PER LEEFTIJDSCATEGORIE

LEEFTIJDSCATEGORIE	Bons	%
4 tot 14 jaar	4.898	7,00%
15 tot 24 jaar	9.204	13,15%
25 tot 34 jaar	14.660	20,94%
35 tot 44 jaar	9.892	14,13%
45 tot 54 jaar	9.353	13,36%
55 tot 65 jaar	8.192	11,70%
65 tot 74 jaar	6.403	9,15%
75 jaar en ouder	5.169	7,38%
Geen leeftijd vermeld	97	0,14%
Nieuwe inwoners: geen leeftijd vermeld	2.135	3,05%
TOTAAL*	70.003	100,00%

AANVRAGEN PER TYPE AANVRAGER

TYPE AANVRAGER	Effectief gebruikt	%
Individueen	33.233	53,37%
Welzijnsorganisaties	11.176	17,95%
Verenigingen Brussel	13.046	20,95%
Verenigingen Rand	925	1,48%
Onderwijsinstellingen - Brussel	2.882	4,63%
Onderwijsinstellingen - Rand	1007	1,62%
TOTAAL	62.269	100,00%

WAAR WERDEN DE CULTUURWAARDEBONS GEBRUIKT?

INSTELLING	Bons	%
Musea en tentoonstellingen	10.755	17,27%
Muziek	10.949	17,59%
Theater	9.090	14,60%
Diverse disciplines - podia	31.460	50,52%
Diversen**	15	0,02%
TOTAAL	62.269	100,00%

*Exclusief aanvragen door scholen en verenigingen. Hierbij wordt geen leeftijd geregistreerd.

GEMEENSCHAPSCENTRA

	Aantal	Aantal bezoekers
Theatervoorstellingen	512	50.493
Concerten	329	51.149
Cursusdagen	18.614	292.770

ZOMERSPEELPLEINEN 2007-2008

INGESCHREVEN KINDEREN (*)

KLEUTERSPEELPLEINEN	zomer 2007 (**)	zomer 2008 (***)	SPEELPLEINEN VOOR LAGERE SCHOOL	zomer 2007 (**)	zomer 2008 (***)
Brouckère	227 (+50)	223 (-4)	Girabella	211 (-23)	235 (+24)
Parasol	128 (+28)	166 (+38)	Kastanjes	207 (+133)	113 (-94)
Sippelberg	238 (-5)	253 (+15)	Linde	124 (-62)	207 (+83)
Veeweyde	152 (+32)	172 (+20)	Populieren	310 (+22)	315 (+5)
Watermolen	149 (+41)	144 (-5)			
Wayez	154 (+16)	147 (-7)			
Windmolen	170 (+37)	203 (+33)			
TOTALEN	1218 (+199)	1308 (+90)	TOTALEN	852 (+70)	870 (+18)

(*) van +/- 10 kinderen was er geen inschrijffiche
 (**) In vergelijking met 2006
 (***) In vergelijking met 2007

GEMIDDELD AANTAL DAGEN DAT DE KINDEREN NAAR HET SPEELPLEIN KWAMEN (= AANWEZIGHEDEN: AANTAL INGESCHREVEN KINDEREN)

KLEUTERSPEELPLEINEN	zomer 2007	zomer 2008	SPEELPLEINEN VOOR LAGERE SCHOOL	zomer 2007	zomer 2008
Brouckère	13.7	12.3	Girabella	12.4	12.1
Parasol	13.7	12	Kastanjes	11.4	9.4
Sippelberg	13.4	12.1	Linde	10.7	10.6
Veeweyde	14.2	13	Populieren	11.9	12.4
Watermolen	11.6	16.1			
Wayez	14.1	14.3			
Windmolen	14.8	14.3			
TOTALEN	13.6	13.4	TOTALEN	11.6	11.1

GEMIDDELD AANTAL KINDEREN PER DAG PER SPEELPLEIN

Algemene opmerking: de grote schommelingen bij de speelpleinen Linde en Kastanjes zijn te verklaren door het aangepaste buscircuit in 2007 en 2008.

Inleiding

Onderwijs V

Algemene directie Onderwijs en Vorming

|00|01|02|03|04|05|06|

De algemene directie Onderwijs en Vorming van de VGC ondersteunt scholen en verenigingen die de kwaliteit van het onderwijs in Brussel verbeteren. Verder heeft ze een aantal eigen onderwijsinstellingen onder haar hoede. De administratie heeft een ruime onderwijsexpertise in een meertalige en grootstedelijke context opgebouwd. De algemene directie Onderwijs en Vorming onderschrijft het principe dat iedereen die zich richt tot het Nederlandstalig onderwijs in Brussel recht heeft op kwalitatief onderwijs.

De VGC voert haar algemeen onderwijsbeleid netoverschrijdend. Het is complementair aan dat van de Vlaamse Gemeenschap en het ondersteunt het lokale schoolbeleid. De VGC vormt een forum, is belangenbehartiger en spreekbuis voor

alle scholen. Ze analyseert gegevens zoals leerlingcijfers, wetteksten,... De VGC zet zelf initiatieven op die de kwaliteit van het onderwijs verhogen en ze ondersteunt derden die dergelijke initiatieven op poten zetten. Ze ontwikkelt een beleid om het Brussels Nederlandstalig onderwijs te promoten.

In 2008 werd het Onderwijscentrum Brussel boven de doopvont gehouden. Het verenigt Taalvaart, Bits², Schoolopbouwwerk Brussel, het Nascholingscentrum Brussel en het Leermiddelencentrum. Vanaf 2010 gaat ook Voorrangbeleid Brussel deel uitmaken van het centrum. Het biedt scholen ondersteuning en expertise op maat aan.

Daarnaast blijft de VGC investeren in schoolinfrastructuur. Van het groot-schalige bouwproject op de Elishout-COOVI-campus werd op 20 mei 2008 de eerste steen gelegd. De VGC gaat ook mee met de groene-energietrend. Ze zal hier de komende jaren een speerpunt van maken bij de bouw en renovatie van scholen.

Ten slotte blijft de VGC de klemtoon leggen op knelpuntberoepen. Dat doet ze door de nodige opleidingen (onder andere TSO en BSO) te promoten, te ondersteunen en te organiseren, en dit zowel op het niveau van het secundair onderwijs (met bijvoorbeeld de studiekeuzebeurs) als van het volwassenenonderwijs.

ONDERWIJS- CENTRUM BRUSSEL

Op 1 september 2008 werd het Onderwijscentrum Brussel opgestart. Het verenigt de deskundigheid van de onderwijsondersteuners Taalvaart, Bits², Schoolopbouwwerk Brussel, het Nascholingscentrum Brussel en het Leermiddelencentrum, die samen al 20 jaar meewerken aan de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Verder werd ook een functionele samenwerking uitgebouwd met Voorrangsbepaald Brussel, dat vanaf 2010 deel gaat uitmaken van het Onderwijscentrum Brussel. Ook de netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten zijn belangrijke partners van het Onderwijscentrum Brussel.

Het Brussels onderwijsbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie ontplooidde eind jaren '80 de eerste initiatieven om in te spelen op de grote instroom van Frans- en anderstalige leerlingen. De uitdaging om efficiënt te leren omgaan met talige, culturele en sociale diversiteit binnen het onderwijs is sindsdien alleen maar groter geworden. Het Onderwijscentrum Brussel wil als ondersteunings- en expertisecentrum de deskundigheid bundelen die in de voorbije jaren werd opgebouwd. De eerste belangrijke uitdaging bestaat er dan ook in om

de verschillende partners inhoudelijk helemaal op dezelfde lijn te krijgen.

Het Onderwijscentrum Brussel streeft ernaar om de kansen van alle kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te vergroten zodat ze allemaal vanuit hun sociale, culturele en talige diversiteit de eindtermen kunnen halen. En dat in een schoolomgeving die welbevinden en betrokkenheid hoog in het vaandel draagt. Ondersteuning en scholing moeten de schoolteams hierbij helpen. Hierbij komen algemeen taalbeleid, taalvaardigheidsonderwijs (en ICT), omgaan met diversiteit, omgaan met ouders en buurt aan bod.

De ondersteuners streven ernaar om de school en de leraren nog professioneler te doen werken en de interactie tussen school, ouders en buurt te optimaliseren. Om deze doelstellingen te realiseren verleent het Onderwijscentrum Brussel aan de Nederlandstalige scholen in Brussel ondersteuning, vorming, leermiddelen, studie- en ontwikkeling. Verder is er ook een beperkte werking in het secundair onderwijs.

www.vgc.be/onderwijs

> ondersteuning voor leerkrachten

> basisonderwijs of secundair onderwijs

SUBSIDIE LEERMIDDELEN

Het Onderwijscentrum Brussel heeft ook als taak om leermiddelen ter beschikking te stellen van scholen. Dit gebeurt enerzijds via het Leermiddelencentrum, waar leraren en scholen terecht kunnen om onder deskundig advies kennis te maken met leermiddelen. Anderzijds moeten scholen ook kunnen beschikken over ondersteunend materiaal om de taalleeromgeving rijker te maken. Dit materiaal kan worden ingezet bij verschillende taalprojecten. Voor dit project trok de VGC kredieten uit waarmee scholen ondersteunend materiaal moeten kunnen aankopen voor projecten die de taalvaardigheid van de leerlingen moeten verhogen. Het subsidiebedrag werd beperkt tot 4.000 euro per school. 115 scholen kregen op die manier een extra impuls.

www.vgc.be/onderwijs

> ondersteuning voor scholen

> basisonderwijs

PIET VERVAECKE IS COÖRDINATOR VAN HET ONDERWIJSCENTRUM BRUSSEL

“DE LEERKRACHT WORDT IN ZIJN BRUSSELSE KLAS IMMERS GECONFRONTEERD MET HEEL VEEL VERSCHILLENDE KINDEREN.”

Door de onderwijsondersteuners samen te brengen in het Onderwijscentrum Brussel, willen we de deskundigheid over taal, diversiteit en ouder- en buurtbetrokkenheid bundelen en beter op elkaar afstemmen.

Het onderwijscentrum beslaat in principe twee grote luiken. Enerzijds heb je het vraaggestuurde luik waarbij de school hulp vraagt aan het onderwijscentrum. De leerkracht wordt in zijn Brusselse klas immers geconfronteerd met heel veel verschillende kinderen: niet alleen zijn er verschillen op het niveau van taal, maar ook de culturele en sociale diversiteit speelt mee. Een concrete vraag die kan gesteld worden is: 'Hoe ga ik hier concreet mee om bij mijn hoekenwerk?' (bij hoekenwerk werken de kleuters in verschillende hoeken rond bepaalde activiteiten, red.). Leraren kunnen bij het hoekenwerk ervoor zorgen dat

taalzwakke kleuters meer kansen krijgen door hen samen in een groep te zetten met taalsterke kleuters, door specifieke acties te ondernemen om de taalzwakke kleuters te ondersteunen, door hen voor te bereiden op de activiteit,...

Anderzijds heb je het aanbodgestuurde luik waarbij het onderwijscentrum de scholen zelf een aanbod aanreikt vanuit thema's die wij als belangrijk ervaren binnen de Brusselse context. Zo is er een werkgroep voor leraren die in contact komen met anderstalige nieuwkomers. Dit zijn kinderen die nog maar pas in België wonen en zo snel mogelijk moeten opgevangen worden binnen het onderwijs. Dit creëert voor leraren vaak een moeilijke situatie: ze komen bijvoorbeeld in een derde leerjaar met een leerling in contact die geen Nederlands spreekt of die gealfabetiseerd is in een ander schrift. Samen met de leraren uit

de werkgroep zijn we een draaiboek aan het ontwikkelen dat houvast wil geven wanneer een anderstalige nieuwkomer op school aankomt: Wat doen we eerst? Welke leermiddelen kan je als leerkracht inzetten? Hoe kun je zo'n kind in de klas opvangen?... Wanneer een medeleerling dezelfde taal spreekt, kan de leraar er bijvoorbeeld voor zorgen dat die meter of peter wordt. Op die manier wordt het kind een stukje begeleid en staat het er niet alleen voor.

Ten slotte willen we op termijn ook een expertisecentrum worden wat betreft onderwijs in een meertalige en grootstedelijk context. De ontwikkeling van materiaal en leermiddelen zal een belangrijk element vormen zodat het expertisecentrum de eerste twee luiken kan ondersteunen.

ACTIE BRUSSEL DEZE WEEK VOOR LEERKRACHTEN

DE VGC BIJDT LEERKRACHTEN DIE IN BRUSSEL LESGEVEN DE KANS OM ZICH EEN JAAR GRATIS TE ABONNEREN OP DE KRANT BRUSSEL DEZE WEEK. NORMAAL GEZIEN KOST EEN JAARABONNEMENT 15 EURO VOOR WIE BUITEN BRUSSEL WOONT.

Brussel Deze Week is marktleider voor nieuws over Brussel. De krant geeft duiding over het culturele en sociale leven, de economische en politieke actualiteit en het stedelijk beleid in het Brussels hoofdstedelijk gewest. Het bijhorende magazine Agenda bundelt wekelijks alle activiteiten in Brussel, met uitleg in drie talen. Via het magazine kan de lezer kennismaken met het rijke culturele leven in Brussel.

Een betere kennis van Brussel verhoogt niet alleen de betrokkenheid van de leerkrachten met de stad waarin ze lesgeven; de krant en de agenda zijn ook handige instrumenten in de klas, als achtergrondinformatie of als lesmateriaal. De Brusselse leerkrachten kregen drie proefexemplaren van de krant en konden vervolgens, vanaf oktober 2008, een abonnement aanvragen. Een tweede oproep

kwam er op de Avonden van het Nederlandstalig onderwijs op 13, 14 en 16 januari 2009. Voorlopig zijn 463 leerkrachten ingegaan op dit aanbod. 18 daarvan zijn Brusselselaars en worden permanent in het abonnementbestand opgenomen. Van de overige 445 adressen situeren de meeste zich in de ruime Rand rond Brussel. Ongeveer 100 adressen ervan zijn verspreid over heel België, één ligt in Nederland.

WORD EEN HELD IN JE VAK

PROMOTIECAMPAGNE
EN UITRUSTING VOOR
TSO EN BSO

Sinds een zevental jaar ligt de klemtoon van de jaarlijkse promotiecampagne steeds sterker en exclusiever op het secundair onderwijs, en dan vooral op het technisch (TSO) en het beroepsonderwijs (BSO). Tijdens de studiekeuzebeurs kunnen jongeren uit Brussel en omstreken kennismaken met de verschillende TSO- en BSO-studierichtingen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. De slogan van de promotiecampagne in 2008 was 'Word een held in je vak'.

De studiekeuzebeurs 'Kies-en-keur-je-vak' voor TSO en BSO werd georganiseerd op 26, 27, 28 en 29 februari 2008, op een nieuwe locatie: het gemeenschapscentrum De Markten. In totaal namen 83 scholen en 103 begeleidende leerkrachten of directies, 1.600 leerlingen en 100 ouders deel.

Nieuw in 2008 was de samenwerking met UNIZO. Die resulteerde in de voorstelling van de eerste vakmanskampagne. Leerlingen

konden de beurs bezoeken en vervolgens de stad intrekken om zo de professionals in hun atelier, hun winkel of hun bedrijf aan het werk te zien. Een gids leidde de leerlingen langs ondernemers die allemaal uit een BSO of TSO-richting komen. Daarnaast werden voor de tweede maal bedrijfsbezoeken georganiseerd. Die hadden plaats in de weken na de beurs. Zo konden scholen een bezoek brengen aan de VRT, het Brussels Parlement, Scania, Vlassenroot, Drukkerij Corelio, UZ-VUB, D'leteren, Super GB en De Munt. Ook tijdens deze rondleidingen lag de focus op de technische en beroepsprofielen die het bedrijfsleven hard nodig heeft.

Ten slotte werd er, eveneens voor de tweede maal, een ouderavond gehouden. In totaal zakte een 50-tal ouders af naar de nocturne van 18 tot 20 uur.

www.wordeenheld.be

UITRUSTING VOOR TSO EN BSO

Voor het derde jaar op rij heeft de VGC subsidies vrijgemaakt voor uitrustingsmateriaal voor scholen die TSO en/of BSO organiseren en waarvan de studierichtingen jongeren afleveren die in knelpuntberoepen in Brussel en/of Vlaanderen aan de slag kunnen gaan. Bedoeling is dat leerlingen voor de technische praktijklessen gebruik kunnen maken van degelijk materiaal, zoals ziekenhuisbedden, slijpschijven, etalagepoppen, draaibanken,...

In 2008 werd in totaal 768.444,17 euro gespendeerd aan uitrustingsmateriaal. Het betrof de subsidies voor zowel het schooljaar 2007-2008 (332.786,89 euro, verdeeld over 7 scholen) als het schooljaar 2008-2009 (435.657,28 euro, verdeeld over 13 scholen).

www.vgc.be/onderwijs

> algemeen onderwijsbeleid

> financiële ondersteuning

> subsidies voor de aankoop

van uitrustingsmaterialen

TIME-OUT

TIME-OUT BRUSSEL BIEDT
SINDS JANUARI 2007
TIME-OUTS AAN OP MAAT
VAN DE HOOFDSTAD, VOOR
JONGEREN DIE IN HET
DRUKKE STADSLEVEN HUN
DRAAI NIET VINDEN.

Een 'time-out' wil leerlingen met probleemgedrag op school zoals normovertredend gedrag, spijbelen, schoolmoeheid, delinquent gedrag, gebruik van fysiek geweld tijdelijk uit de school verwijderen om hen gedurende een aantal weken via begeleidende activiteiten de tijd te geven tot rust te komen, zichzelf te (her)oriënteren om zich daarna terug in het onderwijs te integreren. Dit alles om te voorkomen dat leerlingen definitief de school verlaten vooraleer ze zijn afgestudeerd. Belangrijk is dat zowel de leerling, de ouders, de school, het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en eventueel derden hierbij worden betrokken en dat er overleg wordt gepleegd.

TAAL- COACHING DEELTIJDS WERKEN/ DEELTIJDS LEREN

Sinds het schooljaar 2008-2009 wordt van iedere leerplichtige jongere die zich inschrijft voor het deeltijds leerstelsel een voltijds engagement verwacht. Jongeren die (nog) niet terechtkunnen op de gewone arbeidsmarkt kunnen zich voltijds engageren via 3 alternatieve trajecten: een brugproject, een voortraject of een persoonlijk ontwikkelings-traject.

Het brugproject is er voor jongeren die wel arbeidsbereid, maar nog niet voldoende arbeidsrijp zijn. Zij kunnen, via een erkende organisator van brugprojecten, gedurende 40 weken bij een werkgever werkervaring opdoen. De werkgever kan enkel een

'Time-out Brussel' richt zich specifiek tot de scholieren van alle Brusselse netten (12.000 leerlingen in circa 30 scholen). Voor de leerlingen van het Buitengewoon Secundair Onderwijs richten ze zich enkel tot wie onderwijsvorm 3 volgt (OV 3 wil leerlingen een algemene, sociale en beroepsvorming geven tot hun integratie in een gewoon leef- en werkmilieu).

Een stuurgroep coördineert het project. Hij is samengesteld uit directies van de verschillende onderwijsnetten, de betrokken CLB's en de verantwoordelijken van Projectencentrum Don Bosco vzw en Time-out Brussel.

Er worden twee vormen van time-out aangeboden: een kort en een lang traject.

De korte time-out bestaat uit een begeleidingsproces van twee tot drie dagen externe begeleiding, ingebed in een periode van maximum tien dagen. In deze periode zitten ook het intake- en eindgesprek vevat. Dit traject richt zich voornamelijk tot jongeren die zich in een acute crisissituatie bevinden, waarbij hen effectief orde- en/of tuchtmaatregelen boven het hoofd hangen. De interesse voor de korte time-outs neemt toe.

De lange time-out biedt een programma van 5 weken aan, met een vaste structuur en met het inlassen van een rustperiode als doelstelling op korte termijn. Daarbij wordt zoveel mogelijk afstand genomen van de

moelijkheden, probeert men schooluitval te vermijden en de leerling opnieuw in de school te integreren. Op lange termijn probeert Time-Out een preventiebeleid uit te bouwen in samenwerking met de scholen.

Ook in de schoolvakanties loopt het project verder, al is er dan wel een aangepast programma en wordt er gewerkt met halve dagen. Dit om continuïteit te garanderen en omdat het deze jongeren vaak niet lukt om hun vrije tijd zinvol in te vullen.

Wat zijn ten slotte de belangrijkste doelstellingen van Time-out?

- Een rustperiode voor de jongere en de school inlassen, waarbij de verschillende partijen letterlijk afstand kunnen nemen van de moeilijke situatie.
- Schooluitval vermijden en de jongere opnieuw in de school integreren.
- In samenwerking met de scholen een preventiebeleid uitbouwen voor leerlingen met gedragsmoeilijkheden op school.

Het project 'Time-out Brussel' wordt momenteel gesubsidieerd door de VGC en door het Project Preventie Schoolverzuim van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

www.vgc.be/onderwijs

> ondersteuning voor scholen

> secundair onderwijs

openbaar bestuur (gemeente, OCMW,...) of een vzw zijn. In de praktijk hebben de deelnemende Brusselse werkgevers vaak een twee- of meertalige werkvloer. Deze werker- varing moet jongeren sterker maken op het vlak van arbeidshouding en -vaardigheden zodat ze nadien meer kans hebben op een baan in het gewone arbeidscircuit.

In Brussel zijn er twee centra die brugprojecten organiseren: vzw Projectencentrum Don Bosco (met 52 plaatsen voor jongeren uit het stelsel Leren en Werken) en vzw T-Impact (met 16 plaatsen).

Begin 2008 werd gezocht naar concrete mogelijkheden om de deelnemende brugprojectplaatsen en de taalzwakke jongeren maximale taalondersteuning te bieden. De werkgevers toonden alvast een duidelijke goodwill om de jongeren een aangepaste leeromgeving te bieden. Verder overleg met de betrokken partners heeft ertoe geleid dat er voor het schooljaar 2008-2009 bij Projectencentrum Don Bosco een taalcoach werd ingezet. De taalcoach begeleidt 3 à 4 brugprojectplaatsen per kwartaal en staat in voor de taalondersteuning van de jongere, van de werkplaatsomgeving en van de

werkplaatsbegeleider. Er is ook een terugkoppeling naar het centrum waar de jongere deeltijds les volgt, zodat er een wisselwerking is tussen de inspanningen op de werkvloer en de inspanningen die de leerkrachten op

taalvlak leveren. Het Huis van het Nederlands, waarmee de VGC al een jarenlange vaste samenwerking heeft voor de taalondersteuning van onderwijs- en opleidingsprojecten, en Centrum voor Basiseducatie (CBE) Brusselleer staan in voor de begeleiding van de taalcoach.

Uit de evaluatie van dit proefproject zal blijken of de taalcoach een meerwaarde betekent voor de jongeren en of de brugprojectplaatsen geschikt zijn als taalleeromgeving.

SCHOOL- INFRASTRUCTUUR

**DANKZIJ HET PROJECT
'PLASSEN MET KLASSE' VAN DE
VGC KUNNEN SCHOLEN HUN
SANITAIR RENOVEREN.**

Sint-Jozefcollege - Sint-Pieters-Woluwe

PLASSEN MET KLASSE

In 2008 keurde het College van de VGC de volgende projecten goed, voor een totaal van 342.987,54 euro: Basisschool Sint-Jozef in Evere, Basisschool Lutgardis in Elsene, Basisschool Maria Boodschap in Brussel, Basisschool Boodschapinstituut in Schaarbeek, Basisschool Voorzienigheid in Sint-Lambrechts-Woluwe, Koninklijk Atheneum in Etterbeek, Sint-Jan Berchmanscollege in Brussel, Instituut van de Heilige Familie basisschool in Schaarbeek.

URGENTIEFONDS

Via het zogenaamde 'urgentiefonds' (officieel: 'begrotingsfonds onderwijsinstellingen') investeert de VGC tijdens de periode 2002-2009 in totaal 35,4 miljoen euro in de infrastructuur van de Brusselse Nederlandstalige scholen. Deze financiële inspanning verloopt via AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) en het Gemeenschapsonderwijs (GO!). Zo worden de Brusselse scholen die een infrastructuur-dossier indienen, snel geholpen. AGION en het Gemeenschapsonderwijs staan in voor de concrete verwerking van de dossiers.

Hieronder vindt u een verdeling van de middelen (in miljoen euro):

	2002-2004	2005-2009	Totaal
Vrij Gesubsidieerd Onderwijs	9,07	9,32	18,39
Officieel Gesubsidieerd Onderwijs	3,64	3,65	7,29
Gemeenschapsonderwijs	4,69	5,03	9,72
TOTAAL	17,40	18,00	35,40

In 2008 werd 1.663.742,78 euro uitbetaald aan AGION, terwijl het Gemeenschapsonderwijs 275.160,70 euro subsidie kreeg, verdeeld over de volgende scholen:

Vrij gesubsidieerd onderwijs: Sint-Niklaas-instituut in Anderlecht, Sint-Jozefcollege in Sint-Pieters-Woluwe, Basisschool Sint-Ursula in Laken, Sint-Vincentius Kleuterschool in Ukkel, Basisschool Onze-Lieve-Vrouw in Evere, Basisschool Imelda in Sint-Jans-Molenbeek, Basisschool Heilig Hart van Maria Instituut in Evere.
Gemeenschapsonderwijs: De Kleurdoos in Brussel, De Klimpaal in Sint-Jans-Molenbeek, Koninklijk Atheneum in Ukkel.

30%-SUBSIDIE

De VGC besliste op 18 december 2003 dat vrije basisscholen die voldoen aan bepaalde voorwaarden, in aanmerking kunnen komen voor een bijkomende subsidie voor infrastructuurwerken. Deze subsidie bedraagt

Basisschool
Champagnat - Schaarbeek

de resterende 30% van de totale kostprijs van het goedgekeurde dossier, waarvan het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) zelf 70% betaalt. De voorwaarden zijn:

- de school organiseert gewoon kleuteronderwijs en/of lager onderwijs;
- de school heeft een percentage doelgroep-leerlingen dat gelijk is aan of hoger dan 75%;
- de school dient vóór een welbepaalde datum een aanvraag tot subsidiëring in bij de VGC;
- het bouwdoos moet goedgekeurd zijn door AGION.

In 2008 werd 18.435,92 euro uitgetrokken voor één dossier: Basisschool Imelda in Sint-Jans-Molenbeek. Deze maatregel werd uitgevoerd binnen de bestaande budgetten van het urgentiefonds (zie hierboven).

CONTAINERKLASSEN

Basisschool
De Groene school - Anderlecht

De explosieve groei van de leerlingenaantallen plaatst een aantal basisscholen voor een acuut lokale tekort. In een aantal gevallen lenigt de VGC deze nood door tijdelijk containerklassen ter beschikking te stellen. De scholen moeten wel aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zo moeten ze kleuter- en/of lager onderwijs organiseren, de huidige infrastructuur mag niet meer voldoen voor de opvang van de kinderen, ze moeten schriftelijk aantonen dat door interne wijzigingen binnen de drie jaar lokalen worden vrijgemaakt, óf schriftelijk aantonen dat (ver)bouw(ings)werken op basis van het AGION-dossier zullen starten.

In 2008 werden op één schoolcampus containers geplaatst voor een totaalbedrag van 232.666,12 euro: Basisschool De Groene School in Anderlecht.

www.vgc.be/onderwijs

> ondersteuning voor scholen

> basisonderwijs of secundair onderwijs

JUMP NAAR WERK

EEN BRUG TUSSEN ONDERWIJS EN TEWERK- STELLING

In Brussel is er heel wat vraag naar technisch geschoolde mensen. Tegelijkertijd komt een groot aantal jonge werkzoekenden omwille van een of meerdere redenen niet op de juiste plaats terecht. Uit onderzoek en enquêtes blijkt dat deze jongeren weinig zicht hebben op de arbeidsmarkt en niet altijd over de juiste attitudes beschikken.

Om hier verandering in te brengen, werd eind 2007 het project 'Jump naar Werk' opgestart, dat een brug wil bouwen tussen onderwijs en tewerkstelling. Het project werd uitgewerkt door Tracé Brussel, in nauwe samenwerking met VGC, Actiris en het Federaal Impulsfonds. Het haalt de mosterd deels bij zijn Franstalige tegenhanger JEEP (Jeunes, Ecoles, Emploi,...tout un Programme).

Vanaf januari 2008 wordt 'Jump naar Werk' aangeboden aan de Nederlandstalige secundaire scholen van het Brussels hoofdstedelijk gewest.

'Jump naar Werk' is een vormingsprogramma dat laatstejaarsleerlingen uit het voltijds secundair onderwijs - met prioriteit voor leerlingen uit het TSO, BSO, KSO en Buso - een duidelijk beeld wil geven van de arbeidsmarkt. Wat wordt er verwacht en vereist, welke attitudes en maturiteit moeten jongeren hebben om op de arbeidsmarkt aan de bak te komen?

Het vormingsprogramma bestaat uit 5 workshops van telkens een halve dag, die plaatshebben op een locatie buiten de school:

- introductie op de arbeidsmarkt
- de werknemer op de arbeidsmarkt
- de werkgever op de arbeidsmarkt
- begeleiding en ondersteuning op de werkvloer
- mijn positie op de arbeidsmarkt

De sessies worden georganiseerd door Tracé Brussel, Actiris, de Brusselse Werkwinkels, de VDAB en de Brusselse sociale partners. Dit schooljaar hebben 2 Busoscholen ingeschreven en dus zal ook de Gespecialiseerde TrajectBepalings- en Begeleidingsdienst (GTB) Vlaams-Brabant de sessies mee uitwerken. UNIZO, BECI, de beroepsre-

ferentiecentra en de sectorfondsen werken de sessie over 'de werkgever' mee uit, en ze organiseren mee de bedrijfsbezoeken.

Alle partners volgen het project op via een vaste stuurgroep, samen met vertegenwoordigers van de scholengemeenschappen en de CLB's.

Tijdens het tweede semester van het schooljaar 2007-2008 hebben 8 klassen (in totaal 97 leerlingen) deelgenomen aan het JUMP-project.

Voor het schooljaar 2008-2009 hadden in november 2008 al 310 leerlingen uit 40 klassen ingeschreven.

www.tracebrussel.be

> Jump naar werk

BOUWPROJECT ELISHOUT-COOVI

Op 20 mei 2008 legde het VGC-collegelid, bevoegd voor Onderwijs, de eerste steen voor de grote nieuwbouw- en verbouwingswerken op de Elishout-COOVI-campus (Anderlecht). De VGC is sinds de splitsing van de provincie Brabant in 1995 inrichtende macht van drie onderwijsinstellingen op deze campus. Elishout organiseert technisch en beroepssecundair onderwijs met als opleidingen hotel, bakkerij, slagerij en tuinbouw. Wie in deze studierichtingen afstudeert, vindt gegarandeerd werk, want het zijn knelpuntberoepen. COOVI staat voor Centrum voor Onderwijs en Onderzoek van de Voedingsindustrie.

Ook het CVO Elishout-COOVI sluit naadloos aan bij de arbeidsmarkt. Dit centrum voor volwassenenonderwijs heeft immers een zeer ruim aanbod aan praktische opleidingen. Tot slot is er ook Elishout, een autonoom internaat voor leerlingen uit het lager en secundair onderwijs.

Een deel van deze opleidingen zal een onderkomen vinden in de nieuwbouw, een keukentoren van 13 verdiepingen met 6 leskeukens, 2 lesrestaurants en 1 oefenrestaurant op de hoogste verdieping. Daarnaast maken ook de

herinrichting en restauratie van een van de originele gebouwen van de Elishout-COOVI-campus deel uit van het project. De eerste steen van dit gebouw werd in 1949 gelegd en heeft als uitloper van art deco en modernisme een belangrijke architecturale waarde. In het gerenoveerde gebouw zullen onder andere het internaat, leslokalen, het zelfbedieningsrestaurant en de administratie van de Elishout-instellingen worden gehuisvest.

Ook met de groene-energietrend is de VGC helemaal mee: een zeer zuinige warmtekrachtkoppelingcentrale zal voorzien in de energiebehoefte van de gebouwen en daarmee het groene karakter van de campus

onderstrepen. Dankzij deze centrale zal de campus voor zijn elektriciteitsbehoefte enkel bij piekbelastingen stroom afnemen van het openbare net. Op termijn zal de VGC deze investering dus terugverdienen.

Meer informatie over het prijskaartje van het bouwdoos en over de technische aspecten van de gebouwen vindt u in het hoofdstuk 'Directie Gebouwen en Patrimonium'.

Het bouwproject zal in de loop van 2010 volledig afgerond zijn.

www.elishout.be

KASTERLINDEN: HET 'BILINGUAAL- BICULTUREEL' PROJECT IN DE KIJKER

2008 was een belangrijk jaar voor Kasterlinden, een campus waar de VGC inrichtende macht is van drie instellingen voor buitengewoon onderwijs. Die organiseren onderwijs

SARA GEUDENS IS KLASTITULARIS IN KASTERLINDEN

"HET IS VOOR DOVE KINDEREN BELANGRIJK DAT ZE ZIEN DAT EEN DOVE PERSOON, EEN DOVE VOLWASSENE OOK KWALITEITEN HEEFT, OOK VEEL DINGEN KAN."

Kasterlinden biedt bilinguaal-bicultureel onderwijs aan: dit wil zeggen dat we niet alleen twee talen aanbieden, maar ook twee culturen. We willen dat de kinderen zowel de Vlaamse Gebarentaal als het Nederlands beheersen. Door de Vlaamse Gebarentaal aan te bieden, een taal die 100% toegankelijk is, kunnen de leerlingen beter Nederlands leren en begrijpen. We willen hen tonen dat beide talen gelijkwaardig zijn.

Daarnaast willen we de dove kinderen laten kennis maken met de twee culturen.

Dove kinderen hebben een eigen cultuur, nl. dovencultuur. Maar heel veel dove kinderen hebben horende ouders en familie. Daarom is het belangrijk dat de leerlingen beide werelden leren kennen en zo zichzelf kunnen ontplooiën.

Ik ben hier in Kasterlinden gestart als dove klasmedewerker. In juni heb ik mijn diploma voor leerkracht behaald en nu ben ik klastitularis. Het is voor dove kinderen belangrijk dat ze zien dat een dove persoon, een dove volwassene ook kwaliteiten heeft, ook veel dingen kan.

Sinds 1 september 2008 geeft Sara Geudens in Kasterlinden les aan een klas van 6 dove en slechthorende leerlingen. Zij is daarmee de eerste dove klastitularis in de geschiedenis van het Nederlandstalig onderwijs. De visie dat dove en horende mensen dezelfde kansen krijgen en op gelijke voet staan, krijgt hierdoor een extra dimensie. Op 17 en 18 oktober 2008 vierde Kasterlinden bovendien haar bijzondere verjaardag met het 'Tweede Brussels congres over bilinguale-biculturele doveneducatie'. Tijdens dit internationale congres deelden specialisten uit de hele wereld de resultaten van hun onderzoek naar en hun ervaringen met dit onderwerp met het talrijk opgekomen publiek.

<http://kasterlinden.vgc.be>

EVOLUTIE AANTAL LEERLINGEN IN HET GEWOON BRUSSELS NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS

(bron: februaritellingen Vlaamse Gemeenschapscommissie)

(*) bron: statistische jaarboeken van het Ministerie van Onderwijs en Vorming

	KO	LO	SO
1979-1980	4.347	8.946	17.355(*)
1983-1984	5.440	7.867	15.688(*)
1987-1988	6.246	8.849	13.830(*)
1992-1993	7.965	9.312	12.323
1997-1998	9.176	10.655	11.692
2002-2003	10.143	12.221	11.622
2007-2008	11.173	13.488	12.402

Na een terugval van het aantal leerlingen in het Brussels Nederlandstalig kleuteronderwijs en lager onderwijs in de jaren '60 en '70 van vorige eeuw, kende het basisonderwijs begin jaren '80 een heropleving. Ook vandaag blijft het basisonderwijs nog steeds groeien. Op dertig jaar tijd is het aantal kleuters in de Brusselse Nederlandstalige scholen gestegen van ongeveer 4.300 kleuters tot meer dan 11.000 kleuters vandaag. Ook het lager onderwijs is er sterk op vooruit gegaan. Waar er in het schooljaar 1979-1980 bijna 9.000 lagere schoolleerlingen waren, is dit aantal gestegen naar 13.500 leerlingen in het schooljaar 2007-2008.

De terugval van het aantal scholieren in het secundair onderwijs duurde tot het einde van de jaren '90. Vanaf het schooljaar 2000-2001 begon het leerlingenaantal terug te stijgen om in het schooljaar 2006-2007 terug het niveau van 1993-1994 te bereiken. Op dit moment zitten er 12.400 scholieren in het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs.

Verklaring van de afkortingen
 KO: kleuteronderwijs
 LO: lager onderwijs
 SO: secundair onderwijs

EVOLUTIE THUISTAAL VAN DE LEERLINGEN IN HET GEWOON BRUSSELS NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS

(bron: februaritellingen Vlaamse Gemeenschapscommissie)

	Kleuteronderwijs				Lager onderwijs				Secundair onderwijs			
	NL	TG	FR	A	NL	TG	FR	A	NL	TG	FR	A
1979-1980	3.126	772	252	197	7.681	903	207	155	-	-	-	-
1983-1984	2.855	1.226	792	567	5.718	1.267	401	481	-	-	-	-
1987-1988	2.613	1.718	1.270	645	5.190	2.048	967	644	-	-	-	-
1992-1993	2.150	2.169	2.327	1.319	3.888	2.811	1.789	824	9.930	1.562	610	221
1997-1998	1.721	2.130	2.972	2.353	3.230	2.789	2.645	1.911	7.300	2.622	1.095	675
2002-2003	1.264	2.050	3.474	3.172	2.194	3.051	3.691	3.284	4.942	3.462	1.512	1.660
2007-2008	1.066	2.786	3.587	3.734	1.842	3.375	4.081	4.190	4.180	3.031	2.605	2.586

De populatie van het Brussels Nederlandstalig onderwijs is niet enkel gegroeid maar ook veranderd. In het kleuteronderwijs is het aantal kleuters afkomstig uit een homogeen Franstalig of volledig anderstalig gezin, met andere woorden waar thuis geen Nederlands gesproken wordt, tussen '79-'80 en '97-'98 meer dan vertienvoudig (van 449 tot 5.352 kleuters). Momenteel is dit aantal verder gestegen tot 7.321 kleuters. Desondanks is het aantal kleuters waar thuis wel

Nederlands wordt gesproken in absoluut aantal slechts weinig gedaald: van 3.898 ('79-'80) naar 3.852 ('07-'08).

In het lager onderwijs steeg het aantal leerlingen waar thuis geen Nederlands wordt gesproken van 362 ('79-'80) over 2.613 ('92-'93) tot 8.271 leerlingen ('07-'08). Het aantal leerlingen waar thuis wel Nederlands wordt gesproken is in deze periode gedaald: van 8.584 naar 5.217 leerlingen. Ook het secundair onderwijs volgt dezelfde trend.

Het aantal scholieren waar thuis geen Nederlands wordt gesproken is tussen '92-'93 en '07-'08 gestegen van 831 tot 5.191 scholieren. Omgekeerd is op deze 15 jaar tijd het aantal scholieren waar thuis Nederlands wordt gesproken, gedaald van iets meer dan 11.000 naar ongeveer 7.000 scholieren. De cijfers tonen ook aan dat de stijging van het aantal scholieren sinds '99-'00 grotendeels te danken is aan de scholieren die komen uit niet-Nederlandstalige gezinnen.

Verklaring van de afkortingen
 NL: homogeen Nederlandstalig
 TG: taalgemengd
 FR: homogeen Franstalig
 A: volledig anderstalig

Inleiding

Algemene directie Welzijn en Gezondheid

|00|01|02|03|04|05|06|

Welzijns- en gezondheidsinstellingen zijn er in de eerste plaats voor de hulpbehoevenden zelf maar daarnaast ook voor hun omgeving. De problemen zijn talrijk en divers, en dat is het aanbod dus ook. Thuiszorg, woonzorg, jeugdhulp, schuldbemiddeling, hulp bij psychische, emotionele of relationele problemen, steun aan slachtoffers van misdrijven, sociale dienst, begeleiding van thuislozen, straathoekwerk,... de lijst is lang. De VGC verleent speciale aandacht aan de problemen van jongeren, ouderen en gehandicapten. Maar omdat het aanbod zo groot is, ziet wie hulp of zorg heeft soms door de bomen het bos niet meer. Daarom ondertekende de Vlaamse Gemeenschap een overeenkomst met de VGC waarbij de VGC het roer van het Lokaal Sociaal Beleid in handen kreeg. Sociale infopunten in de stad moeten de zorgbehoevende naar de juiste zorgverstrekker leiden. Van haar kant brengt de integrale jeugdhulp alle initiatieven voor jongeren met problemen bijeen.

De VGC ondersteunt initiatieven en instellingen die de gezondheid willen bevorderen of ziektes en gezondheids-

problemen willen voorkomen, ook de minder voor de hand liggende zoals die van psychologische of sociale aard. In de grootstad Brussel is er veel armoede, en daarom zijn wijkgezondheidscentra zoals Medikuregem actief in wijken met een hoger aantal kansarme bewoners. Medimigrant informeert en helpt de (illegale) migrant bij zijn gezondheidsproblemen. Het Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO) is actief op het vlak van gezondheids-promotie en ziektepreventie. De VGC vindt het natuurlijk belangrijk dat er een toegankelijk Nederlandstalig zorgaanbod is en organiseert daarom opleidingen met aandacht voor het Nederlands. De website Zorgzoeker en een gratis telefoonnummer maken het Nederlandstalig aanbod aan hulpverleners (dokters, verplegers, kinesisten,...) voor iedereen toegankelijk.

Consultatiebureaus voor het jonge kind buigen zich over de allerkleinsten in de stad, naast een netwerk van kinderdagverblijven en onthaalouders. Na de schooluren kunnen de kinderen ook terecht in initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO's). Vanaf volgend jaar komen

er ook ontmoetingsplaatsen voor ouders om hen te helpen bij de opvoeding van hun kinderen.

Harmonieus samenleven in een stad met vele culturen is niet altijd evident. De VGC werkt hiervoor samen met verenigingen en instellingen en subsidieert samenlevingsinitiatieven.

Een belangrijke partner binnen de directie is ook het revalidatiecentrum De Poolster dat de beleidsactiviteiten van de VGC aanvult in de sector van de personen met een handicap. <http://poolster.vgc.be>

Binnen de directie was een afzonderlijke werkeenheden actief in het kader van het Stedenfonds. Toen het Stedenfonds II op 1 januari werd opgestart, werden middelen en projecten geïntegreerd in het gewone beleid. De algemene directie Welzijn en Gezondheid heeft hierin wel nog een coördinerende opdracht. Op 1 januari werd ook de werkeenheden 'Opleiding tot Werken' naar de algemene directie Onderwijs en Vorming overgeheveld.

VZW WIJK- GEZONDHEIDS- CENTRUM MEDIKUREGEM

KWALITATIEVE
EN LAAGDREMPelige
EERSTELIJNSZORG

In 2008 werd de bestaande Huisartsenpraktijk Kuregem in Anderlecht (opgericht in 1976) omgevormd tot vzw Wijkgezondheidscentrum MediKuregem, om beter in te spelen op de noden van vandaag en omdat er steeds meer medisch overleg bij het werk kwam kijken. Dit wijkgezondheidscentrum is gelegen in een van de meest kansarme en multiculturele wijken van ons land. Het biedt kwalitatieve eerstelijnszorg aan en is laagdrempelig.

Het wijkgezondheidscentrum organiseert multidisciplinair overleg op structurele wijze en het legt naast het curatieve sterk de nadruk op preventie. In samenwerking met relevante partners ontplooit het initiatieven om de gezondheidsbehoeften in de wijk op te sporen en aan te pakken. Omdat de patiënten uit alle uithoeken van de wereld komen, werkt het al geruime tijd met interculturele bemiddelaars.

Wijkgezondheidscentrum MediKuregem biedt patiënten de mogelijkheid om in te stappen in een forfaitair betalings-

systeem. Daardoor moeten mensen met een laag inkomen zelf niet rechtstreeks betalen voor eerstelijnszorg. Verder heeft dit systeem het voordeel dat een patiënt ertoe verplicht wordt zich in te schrijven en daardoor minder aan 'medical shopping' gaat doen. Bovendien waren de oprichting van een vzw en de uitbouw van een wijkgezondheidscentrum de enige oplossing om de huisartsengeneeskunde in Kuregem te vrijwaren.

Op 1 mei 2008 startte het centrum met het forfaitaire betalingssysteem en op 16 oktober opende het wijkgezondheidscentrum MediKuregem officieel zijn deuren. In november 2008 deden al meer dan 3.000 patiënten een beroep op het forfaitaire betalingssysteem. Daarbij komen nog ongeveer 300 patiënten die op een legalisering van hun verblijfspapieren wachten. Een deel van hen verblijft hier illegaal en krijgt een 'rode kaart' van het OCMW. Daardoor hebben deze mensen recht op dringende medische hulp.

In 2008 is het personeelsbestand uitgegroeid tot 4 artsen, 1 verpleegkundige, 3 onthaalmedewerkers, 1 administratieve kracht en 1 coördinator. De coördinator, gesubsidieerd door de VGC, begeleidt en stuurt de overgang naar het forfaitaire systeem, helpt bij de vorming van een multidisciplinair team en leidt de aanloopfase in goede banen. Er zal ook nog een gezondheidspromotor worden aangeworven.

De vzw heeft nu ook een gebouw aangekocht (gelegen naast de huidige praktijk). Er is immers nood aan uitbreiding van het wijkgezondheidscentrum, omdat het publiek in de wijk zeer jong is.

www.vwgc.be

INTEGRALE JEUGDHULP

Sinds ze in 2005 werd opgericht, probeert Integrale Jeugdhulp de samenwerking tussen voorzieningen in de jeugdhulp te verbeteren, bijvoorbeeld via de oprichting van het crisismeldpunt en het cliëntoverleg met externe voorzitter. Een goed functionerende jeugdhulp moet immers in staat zijn de cliënt flexibel te benaderen. Geen jeugdhulp dus waarin wie hulp zoekt, zelf zijn vragen en noden maar moet aanpassen aan de lade of het vak waarin hij is terechtgekomen.

CLIËNTOVERLEG

Goede afspraken maken met de cliënt behoort tot de kernopdracht van elke hulpverlener. Vaak volstaat het dat de betrokken hulpverleners zelf dit overleg in handen nemen. Van zodra meerdere hulpverleners uit verschillende organisaties en sectoren bij de hulpverlening betrokken worden, moet er overlegd worden om alles zo goed mogelijk te coördineren en om tot duidelijke afspraken te komen. Cliëntoverleg met een externe voorzitter is een forum

waar hulpverleners en cliënt de hulp coördineren in overleg met en onder professionele begeleiding van een neutrale en onafhankelijke externe voorzitter. Bedoeling is ook om alles goed op elkaar af te stemmen en de continuïteit van de hulpverlening te garanderen. Cliëntoverleg is er voor kinderen, jongeren, hun ouders en hun hulpverleners. De cliënt neemt deel aan dit overleg, om een maximale betrokkenheid te garanderen en de noden en verwachtingen van elke betrokken partij optimaal op elkaar af te stemmen. In Brussel gingen dit jaar 3 externe voorzitters van start. Dit cliëntoverleg wordt gratis aangeboden; de kosten worden vergoed door de VGC.

CRISISMELDPUNT

Het is geen geheim dat er voor bepaalde soorten van hulpverlening lange wachtlijsten bestaan. Voor andere zijn ze korter of helemaal onbestaand. Maar hoe kort een wachtlijst ook is, in crisissituaties kan het niet snel genoeg gaan

De netwerken voor crisisjeugdhulp maken de Vlaamse hulp toegankelijker en verbeteren de werking ervan. Regionale crisismeldpunten werken volgens eenvoudige procedures en weten zo hoeveel en welk type plaatsen nog beschikbaar zijn. Bedoeling is om in crisissituaties zo snel mogelijk te kunnen starten met een kortdurend hulpverleningsaanbod, zodat ruimte ontstaat om te bekijken hoe het daarna verder moet. Op 16 april 2008 ging het hulpprogramma 'crisis in Brussel' van start. Het is toegankelijk voor alle (Nederlandstalige) professionele verwijzers die in de netwerkregio Brussel in contact komen met crisissen waarbij minderjarigen en/of hun leefomgeving betrokken zijn. Samen met de verwijzer tracht de crisismedewerker inzicht te verwerven in de crisissituatie en gaat hij op zoek naar de gepaste en bij voorkeur minst ingrijpende hulpverleningsvorm. Het hulpprogramma is via een 'crisismeldpunt -18' 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 bereikbaar.

www.jeugdhulp.be

TINE VANHERWEGEN EN INE CHRISTIAENS WERKEN ALS ADJUNCT VAN DE DIRECTEUR BIJ DE ALGEMENE DIRECTIE WELZIJN EN GEZONDHEID

"HET CLIËNTOVERLEG ZORGT ER VOOR DAT DE STUKJES VAN DE PUZZEL IN ELKAAR PASTEN EN DE HULPVERLENING OPTIMAAL KAN VERLOPEN."

Sommige jongeren bevinden zich in een situatie waarbij er een beroep wordt gedaan op hulpverleners uit verschillende sectoren. Zo kan een meisje problemen hebben op school en krijgt ze hiervoor begeleiding door het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). Ondertussen verblijft ze in een voorziening voor Bijzondere Jeugdzorg omdat het thuis niet zo goed gaat. Maar door de

moelijke situatie waarin ze zich bevindt, kampt ze ook met psychische problemen. Daarvoor staat ze in contact met een Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg. In zo'n situatie kan het nodig zijn om een plan op te stellen waarin de rol en de te ondernemen stappen door de verschillende hulpverleners uit diverse sectoren op elkaar worden afgestemd. Hiertoe gaan de hulpverleners vaak zelf

overleg organiseren om de aangeboden hulp te coördineren. Soms is de situatie echter zo complex dat er nood is aan cliëntoverleg, een overlegplatform, met een externe voorzitter. Een belangrijk element hierbij is dat de cliënt (jongere, ouder,...) zelf bij dit overleg betrokken is. Het cliëntoverleg zorgt er voor dat de stukjes van de puzzel in elkaar passen en de hulpverlening optimaal kan verlopen.

NIEUWE PLAATSEN IN DE KINDEROPVANG

Vlaanderen heeft een rijpend tekort aan kinderopvang en dat is in Brussel niet anders. Zo kwam de UGent in 2005 in het onderzoek Cartografie van de Nederlandstalige Brusselse Kinderopvang tot de conclusie dat er op dat ogenblik 585 extra opvangplaatsen nodig waren om de 'Barcelona-norm' te halen. Deze Europese norm stelt als richtlijn dat voor elke 100 kinderen tussen 0 en 3 jaar ten minste 33 kinderopvangplaatsen beschikbaar moeten zijn. Het VGC-beleid moet dan ook een uitbreiding van het aanbod nastreven, zeker als men rekening houdt met de in te halen achterstand en met het stijgende geboortecijfer in Brussel. In 2007 werden in Brussel 16.161 kinderen geboren, 2.232 meer dan vijf jaar voordien. Alhoewel er de voorbije jaren gestaag plaatsen bijkwamen, werd het aantal opvangplaatsen in de kinderopvang in 2008 pas echt fors uitgebreid. De financiering van de Brusselse Nederlandstalige kinderopvang is een bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Begin 2008 besliste de Vlaamse regering om middelen vrij te maken voor de uitbreiding. Voor het Brussels Gewest werd voorzien in een voorafname van 10% van de middelen of omgerekend 123 plaatsen in kinderdagverblijven. Deze bijkomende plaatsen zijn echter onvoldoende om een antwoord te bieden op het stijgende tekort in de kinderopvang.

Op initiatief van de VGC kon voor het eerst het aantal beschikbare plaatsen gevoelig opgedreven worden, en dit door de Vlaamse middelen voor uitbreiding te koppelen aan het tewerkstellingsprogramma van het Brussels Gewest. Dankzij doorgevoerde onderhandelingen van de VGC werd een overeenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat laatste stelde ge-co's (gesubsidieerde contractuelen) ter beschikking en met de Vlaamse Gemeenschap werd afgesproken in de nodige co-financiering voor loonsupplement en werking te voorzien. Dit bracht het totale aantal nieuwe gesubsidieerde en inkomensgerelateerde opvangplaatsen in 2008 op 174.

Caroline Boudry

Caroline Boudry

Caroline Boudry

De VGC brengt als lokaal bestuur advies uit aan Vlaanderen over hoe en waar in de 19 Brusselse gemeenten de uitbreiding van de kinderopvang optimaal kan worden ingezet. In heel Brussel is hieraan immers een grote behoefte. In haar advies vroeg de VGC bijzondere aandacht voor een billijke regionale spreiding, rekening houdend met de centrumfunctie van Brussel-vijfhoek. Verder adviseerde de VGC om de voorrang voor eenoudergezinnen uit te breiden naar andere doelgroepen. Ook kinderen van ouders die een opleiding volgen, gezinnen met een laag inkomen, kinderen van allochtone afkomst, gezinnen in crisissituaties en kinderen met specifieke zorgbehoeften

verdienen bijzondere aandacht. Vier nieuwe kinderdagverblijven startten hun werking in Brussel, Oudergem en Ukkel. Bestaande kinderdagverblijven in Elsene, Jette, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek en Brussel werden uitgebreid met een aanzienlijk aantal plaatsen.

Om nieuwe plaatsen mogelijk te maken, stelt de VGC subsidies ter beschikking voor verbouwing of renovatie van de infrastructuur of voor de bouw van nieuwe kinderdagverblijven.

www.vgc.be

> Welzijn, Gezondheid en Gezin

> kindercare of kinderopvang

SOCIALE FUNCTIE VAN DE KINDEROPVANG

Heel wat kinderdagverblijven hebben hun toegankelijkheid al sterk vergroot. Dit confronteert het hele team met nieuwe uitdagingen: de complexiteit van meertaligheid, culturele drempels, verouderde concepten van ouderparticipatie, hoe kinderen ondersteunen in de ontwikkeling van alle aspecten van hun identiteit, hoe het leren van elkaar bevorderen. Het project 'Sociale functie van de kinderopvang', waarvoor de VGC de opdracht gaf en dat wordt uitgevoerd door vzw VBJK, Expertisecentrum voor Opvoeding en Kinderopvang, werkt aan een gemeenschappelijk sociaal-pedagogisch opnamebeleid (wat verstaan de individuele kinderdagverblijven hieronder en wat hebben ze te bieden?). Het project geeft veranderingsprocessen alle kansen en ondersteunt de samenwerkingsverbanden die zijn ontstaan.

In 2008 namen 58 kinderdagverblijven deel. Ze zijn regionaal onderverdeeld in zes kleinere clusters die op regelmatige basis samenkomen. Hierdoor kunnen de eigen sociale functie en samenwerkingsverbanden met kinderdagverblijven in de

Caroline Boudry

nabije omgeving worden uitgediept. Andere, nog niet participerende kinderopvang-initiatieven, worden bij de bijeenkomsten betrokken, om zo de samenwerkingsverbanden te verbreden. Daardoor vergroot het draagvlak om de sociale functie te gaan vervullen. Er werd eveneens een samenwerkingsverband uitgebouwd met in de buurt gelegen intermediaire organisaties die kansgroepen kunnen doorverwijzen en begeleiden naar de kinderopvang. De voor- en nadelen worden per regio bestudeerd en er wordt in functie hiervan actie ondernomen.

Anderzijds geeft de begeleiding vanuit het project 'Kinderopvang met sociale functie' vorming op vraag en op maat van de betrokken kinderdagverblijven. De verantwoordelijken ervan worden zo vraag- én themagericht individueel ondersteund om een sociaal beleid te realiseren, met respect voor diversiteit.

www.vgc.be

> Welzijn, Gezondheid en Gezin

> kindercare of kinderopvang

Caroline Boudry

Caroline Boudry

Caroline Boudry

ANNE LAMBRECHTS IS COÖRDINATOR VAN HET KINDERDAGVERBLIJF ELMER

"OMWILLE VAN DE GROTE DIVERSITEIT IS HET BELANGRIJK OM AANDACHT TE HEBBEN VOOR DE EIGENHEID VAN HET KIND."

In een stad zoals Brussel zijn er groepen die in het verleden nogal uit de boot vielen, die toen niet in de kinderopvang terecht konden. We denken hierbij aan ouders die een opleiding volgen, ouders die plots werk vinden of onregelmatig werk hebben of ouders die omwille van sociale of medische redenen nood hebben aan kinderopvang. Elmer werd speciaal opgericht om die specifieke doelgroepen te bereiken.

Binnen Elmer zijn ook een aantal plaatsen ingevuld door kinderen met werkende ouders die in de buurt wonen en Nederlandstalig zijn. Op die manier willen we

de sociale mix bevorderen. Bovendien helpt het de kinderen om Nederlands te leren als er in hun omgeving een aantal kinderen aanwezig zijn die van thuis uit Nederlands spreken.

Omwille van de grote diversiteit is het belangrijk om aandacht te hebben voor de eigenheid van het kind. Bij Elmer is deze diversiteit ook bij het personeel aanwezig, zodat wij hier automatisch met verschillende gewoontes en gebruiken in contact komen.

We proberen ervoor te zorgen dat de overgang tussen thuis en het kinderdag-

verblijf niet te groot is. We vragen de ouders naar hun gewoontes en besteden hier extra veel aandacht aan, zodat het kind sneller kan wennen aan de nieuwe situatie. Vaak hebben kinderen andere slaap- of eetgewoontes. Deze kunnen verschillen naargelang de cultuur, maar ook binnen elk gezin bestaan eigen 'rituelen'. Sommige kinderen zijn het bijvoorbeeld gewoon om bij hun moeder op schoot in slaap te vallen. Voor elke situatie gaan wij op zoek naar een aanpak die tegemoet komt aan de thuis-situatie en tegelijk ook haalbaar is in de kinderopvang.

BRUSSELSE ONDER- STEUNINGSCEL DIENSTENCENTRA (BOD)

Vanaf mei 2008 werd in opdracht van de VGC een Brusselse Ondersteuningscel Dienstencentra (BOD) opgestart binnen de Brusselse Welzijns- en gezondheidsRaad (BWR) met middelen van het Stedenfonds.

Dit BOD heeft als opdracht om, op basis van een door de VGC uitgewerkt concept, een heroriëntering van de lokale dienstencentra voor te bereiden en te begeleiden, met als doel een gebiedsdekkend aanbod te realiseren voor het gehele hoofdstedelijke gebied, de kwaliteit van het aanbod te verhogen, en ondersteuning te bieden aan de lokale dienstencentra bij de uitvoering van hun opdrachten.

NIEUWE INITIATIEVEN VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Binnen de sector van personen met een handicap konden dankzij de steun van de VGC in 2008 verschillende nieuwe initiatieven hun deuren openen. Het betrof hier ondermeer het tehuis niet-werkenden en kortopvang van de vzw Zonnelyd in Sint-Jans-Molenbeek, het tehuis werkenden Ter Linde van de vzw MPI Sint-Franciscus, en het dagcentrum van de vzw De Lork. Daarnaast werd door de sectorfacilitator het onderzoek afgerond dat een volledig overzicht geeft van de feitelijke situatie van personen met een handicap in Brussel. De resultaten van het onderzoek kunt u bekijken op www.bwr.be > publicaties. Deze resultaten zijn mede richtinggevend voor komende nieuwe initiatieven.

www.vgc.be

> Welzijn, Gezondheid en Gezin

> personen met een handicap

UNISONO

*HET EERSTE INTER-
RELIGIEUZE EN INTER-
LEVENSBESCHOUWELIJKE
FESTIVAL IN BRUSSEL*

Dat zowat 45 % van de Brusselse bevolking haar wieg 'in den vreemde' heeft, klopt niet helemaal meer. Wel dat de wortels van hun stamboom niet in onze grond groeiden. Dat hierdoor verschillende culturen en ook talen zich hier elke dag door elkaar vlechten, weet iedereen. Maar dat om dezelfde reden ook heel wat godsdiensten en levensovertuigingen in de stad hun plek gevonden hebben, wordt minder vaak ervaren als een consequentie van de multiculturele samenleving. Uit interculturaliteit vloeien onvermijdelijk interreligiositeit en interlevensbeschouwelijheid voort. Wil onze samenleving zich vreedzaam blijven ontwikkelen, dan is dus niet alleen een interculturele, maar evenzeer een interreligieuze dialoog nodig. Deze dialoog bestaat, maar hij is daarom nog niet altijd even zichtbaar voor het grote publiek. De VGC bracht daarom een aantal religieuze en levensbeschouwelijke organisaties samen. Zo konden ze nadenken over hoe ze deze rijkdom zichtbaar kunnen maken en hoe ze kunnen aantonen dat godsdienst en levensbeschouwing essentiële elementen

kunnen zijn van een vreedzame samenleving. Als resultaat van dit denkproces organiseerden een aantal verenigingen op 27 april 2008 UNISONO, het eerste interlevensbeschouwelijke festival. Het haalde de levensovertuiging uit de huiskamer en bracht haar naar de openbare ruimte om ze bespreekbaar te maken, de beleving ervan te belichten en vooral te tonen dat hierover vrij en ongedwongen kan worden gesproken. De verschillende godsdiensten en gemeenschappen kregen die dag de kans om elkaar te ontmoeten. Zo konden ervaringen en informatie uit de verschillende tradities naar buiten worden gebracht en konden ze een uitwisseling tot stand brengen. Ten slotte deed het festival ook een oproep aan de overheid om op dit vlak een groter engagement te tonen.

HET FESTIVAL ZELF BESTOND UIT DRIE LUIKEN:

's Middags werd op het plein in de Grootgodshuisstraat voor het Pacheco-instituut een meterslange tafel gedekt. De verschillende gemeenschappen bereidden voor die gelegenheid een maaltijd die een bepaald aspect, feest of ritueel uit de eigen beleving naar voren bracht. Boeddhisten, joden, hindoes, christenen, moslims en anderen gaven de bezoekers de kans de gerechten te proeven die bij deze gelegenheden worden bereid.

's Namiddags werd in de Kaaithaterstudio's een dialoog gehouden over (niet-)geloven en wetenschap rond het thema 'evolutioneel, levensovertuiging en zingeving'. Een panelgesprek tussen Jef Van Bellingen (vrijzinnigen), Frederiek Depoortere (christendom), Abdelhamid Tamsamani Chebbagouda (islam) en Godfried De Waele (boeddhisme) diende als inspiratiebron

voor de deelnemers om hierover in kleine groepen van gedachten te wisselen.

Muziek is een universele taal die bruggen kan slaan tussen mensen. Daarom had als afsluiter 's avonds een concert plaats waarin muziek en teksten uit de verschillende tradities met elkaar vermengd werden. Het resultaat was geen botsing maar een 'samenklinken': UNISONO. Er werd een muzikaal universum geschapen waarin iedereen zich kon herkennen. Hiervoor zorgden het klezmer-ensemble Krupnik, het

Choeur Protestant Africain, Rafik el Maai, het vocaal ensemble 'Ex Nihilo' en ten slotte het Centrum voor Morele Dienstverlening en Bruxelles Laïque.

Alle deelnemers waren het er in elk geval over eens dat dit eerste festival voor herhaling vatbaar is. Maar ook dat het nog beter kan. Na afloop werd al hardop gedacht aan een kleiner evenement in 2009 en een meer omvangrijk feest in 2010.

www.unisono.be

ARMOEDE- BESTRIJDING

De VGC engageerde zich in 2008 om mee te werken aan het Brussel-luik in het Nationaal Actieplan Sociale Insluiting (NAPIncl), dat op zijn beurt kadert in een breder Europees project.

Het College gaf aan de administratie van de VGC de opdracht om verder te gaan met het ontwikkelen van een intern monitoringsysteem dat de armoedebestrijding in Brussel moet opvolgen. De administratie

moet ook het VGC-luik voor de gewestelijke en federale armoedebestrijdingsplannen van de toekomst voorbereiden, dit in overleg met de beleidsdirecties. Concreet betekent dit dat de administratie een beleidsplan armoedebestrijding moet opstellen. Eind 2008 keurde het College een stappenplan goed: een procedure die de VGC moet volgen om dit beleidsplan in 2009 op papier te zetten. Dit stappenplan zorgt ervoor dat alle stakeholders maximaal kunnen partici-

peren, in de eerste plaats de doelgroep zelf. Het beleidsplan heeft de ambitie om toonaangevend te zijn voor het beleid van de VGC voor de komende jaren. Het valt daarom samen met de volgende legislatuur (2009-2013).

www.vgc.be

> Welzijn, Gezondheid en Gezin

> Armoede

Inleiding

Stedelijk Beleid

Stedelijk Beleid

| 00 | 01 | 02 | 03 | 04 | 05 | 06 |

Begin 2008 werd de cel Stedelijk Beleid ondergebracht in een aparte algemene directie Studie, Innovatie en Stedelijk Beleid. Maar toen de algemeen directeur de ploeg verliet, besliste het College om de directie op te heffen en haar componenten (cel Stedelijk Beleid en Meet- en weetcel) onder te brengen bij de diensten van de leidend ambtenaar.

Het beleidsthema stedelijk beleid werd in 2008 gedragen door een enthousiaste groep van drie vaste medewerkers met vertakkingen naar de drie algemene beleidsdirecties. Samen met die beleids-

directies zijn ze verantwoordelijk voor de continuïteit in de dagelijkse werking inzake 'Stedelijkheid' en de transversale aanpak hiervan.

De hoofdplicht van de cel Stedelijk Beleid is nog steeds de implementatie, opvolging en controle van de beleidsovereenkomst van het Stedenfonds. Verder legt de cel zich toe op de opdrachten die deze overeenkomst genereert en die een intensieve samenwerking met de andere directies met zich meebrengen.

Intussen is iedereen er ook van overtuigd geraakt dat de 'unique selling proposition' van de cel Stedelijk Beleid binnen de VGC bestaat uit het leggen van contacten met andere overheden in het gewest: de gewestelijke overheden, gemeenten, Europese actoren,...

Hieronder vindt u enkele thema's die in 2008 in de kijker stonden.

WIJK- CONTRACTEN

HERWAARDERINGS-
PROGRAMMA'S VAN
HET BRUSSELS HOOFD-
STEDELIJK GEWEST

IBO De Havenwijk

vzw Aksent

vzw Aksent

IBO De Havenwijk

De wijkcontracten zijn herwaardering-programma's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze worden in partnerschap met de gemeenten uitgevoerd in verschillende kwetsbare wijken. Binnen die programma's worden verschillende projecten in eenzelfde wijk (afgebakende perimeter) goedgekeurd. Ze moeten gerealiseerd worden binnen een termijn van vier jaar (met een verlenging van twee jaar om de laatste werken uit te voeren). Deze projecten bestaan uit:

- de renovatie van bestaande woningen en de bouw van nieuwe woningen;
- de renovatie of aanleg van ruimten, voorbehouden aan ambachtelijke of industriële activiteiten, aangevuld met een huisvestingsoperatie;
- de herinrichting van de openbare ruimten;
- de creatie of de versterking van wijk-infrastructuur en -voorzieningen, of ze nu van sociaal-culturele, sportieve of andere aard zijn;
- de oprichting van sociale en participatieve activiteiten tijdens de duur van het wijkcontract.

Ieder jaar lanceert het Gewest 4 nieuwe wijkcontracten, waarvan de invulling in een eerste voorbereidend jaar vorm krijgt en uitmondt in een basisdossier. Dat wordt vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de gewestregering. De opvolging en ontwikkeling van het basisdossier gebeurt in overleg met een Plaatselijke Commissie voor Geïntegreerde Ontwikkeling (PCGO), waarin de VGC officieel vertegenwoordigd is.

In 2008 werden de volgende 4 wijken geselecteerd: Navez-Portaels in Schaarbeek, Sluis-Sint-Lazarus in Molenbeek, Rouppe in Brussel en Sint-Antonius in Vorst. De VGC maakt gebruik van haar officiële vertegenwoordiging in de PCGO's om op lokaal vlak mee inhoud te geven aan elk van de 4 wijkcontracten. De focus ligt daarbij op het vijfde sociale luik van ieder wijkcontract, omwille van de sterke link met de gemeenschapsbevoegdheden die de VGC heeft. In elk van de 4 wijken mobiliseerde de cel Stedelijk Beleid van de VGC, samen met de lokale vertegenwoordigers van de gemeenschapscentra, de Nederlandstalige

wijkactoren. Het doel is mee projecten uit te werken in het kader van het wijkcontract, en waar mogelijk samenwerking tussen gemeenschaps- en gemeentelijke netwerken te stimuleren. Deze inspanning heeft ertoe geleid dat onder andere de volgende projecten werden opgenomen in de verschillende basisprogramma's:

- een tweede vestiging van IBO De Buiteling (Initiatief Buitenschoolse Opvang) in de Rouppewijk;
- een derde vestiging van IBO De Verliefd Wolk in de wijk Sluis-Sint-Lazarus;
- een gecombineerd project voor aanvullende thuiszorg voor bejaarden van dienstencentrum Aksent en projectontwikkelaar EVA in de wijk Navez-Portaels;
- een nieuw gemeentelijk kinderdagverblijf in de Sint-Antoniuswijk.

www.wijken.irisnet.be

STEDENFONDS

NIEUWE BELEIDSOVEREEN-
KOMST STEDENFONDS 2
(2008-2013)

Het Stedenfonds is een van de instrumenten waarmee de VGC vorm geeft aan haar stedelijk beleid. Na een intens voorbereidingsjaar in 2007, ging op 1 januari 2008 de nieuwe beleidsovereenkomst Stedenfonds 2 (2008-2013) van start.

Stedenfonds 2 werd een nieuwe start met nieuwe beleidslijnen. Een aantal 'oude' projecten werden meegenomen in het nieuwe Stedenfonds, maar er werden ook nieuwe en andere accenten gelegd. Zo is de wetenschappelijke onderbouw van het beleid een belangrijke rode draad. Een Meet- en weetcel, die in belangrijke mate via het Stedenfonds ondersteund wordt, moet hier garant voor staan. Daarnaast biedt het nieuwe Stedenfonds ruimte voor de financiering van het investeringsplan van de VGC, opgemaakt voor de periode 2005-2010. Veel meer dan vroeger ligt het Stedenfonds in het verlengde van het algemene VGC-beleid. Het ondersteunt dan ook een rijke waaier aan gemeenschapsvoorzieningen.

Caroline Boutry

vzw D'Broej

In de vorige hoofdstukken werden al enkele projecten aangehaald die vanuit het Stedenfonds ondersteund worden:

- Op het gebied van Cultuur, Jeugd en Sport:
- Van BRES naar vzw D'BROEJ: de gedeeltelijke fusie van de werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren (WMKJ's). Zie pg. 14
  - Extra aandacht voor onthaal en informatie in de gemeenschapscentra. Zie pg. 18

- Op het vlak van Onderwijs en Vorming:
- Het Onderwijscentrum Brussel. Zie pg. 22

- Taalcoaching deeltijds werken/ deeltijds leren. Zie pg. 25
- Plassen met Klasse. Zie pg. 26

- Binnen het domein Welzijn en Gezondheid:
- Uitbreiding kinderdagverblijven en initiatieven buitenschoolse opvang. Zie pg. 34
  - Brusselse Ondersteuningscel Dienstencentra (BOD). Zie p 36

www.vgc.be

> Welzijn, Gezondheid en Gezin

> Stedenfonds

JURGEN WAEGEMAN STAAT IN VOOR DE ALGEMENE ONDERSTEUNING VAN DE CEL STEDELIJK BELEID EN IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET BELEIDSDOMEIN WELZIJN EN GEZONDHEID

"DE KRUISBESTUIVING TUSSEN DE VERSCHILLENDE ACTOREN IN DE WIJK CREËRT EEN MEERWAARDE DIE IN EEN STEDELIJKE CONTEXT VOOR HET RAPEN LIGT."

Eén van de projecten die ondersteund worden met het Stedenfonds zijn de 'initiatieven buitenschoolse opvang' (IBO). De Vlaamse Gemeenschap voorziet decretaal in voor- en naschoolse opvang (3-12 jaar). Er is een strikte reglementering: het gebouw moet voldoende groot zijn, er moet voldoende buitenruimte zijn,... In een stedelijke context is dit niet zo evident.

Als oplossing voor de stad is het IBO-XYZ model ontstaan. Bij dit model heb je enerzijds de opvang, het 'nest', en anderzijds wordt er gekeken of men er iets breder kan rond creëren, een netwerk van andere plaatsen waar kinderen aan activiteiten kunnen deelnemen. Door deze aanpak moet de exclusieve ruimte niet te groot zijn. Via de uitbreiding van het 'nest' kunnen de kinderen deelnemen aan allerhande vrijetijdsactiviteiten.

Er werd gestart met een aantal proefprojecten waaronder Ket in Kuregem (KIK). De verschillende Nederlandstalige scholen in de wijk Kuregem hebben de handen in elkaar geslagen. Ze gingen op zoek naar een locatie en een netwerk van partners. Zo organiseert Beeldenstorm creatieve ateliers (knutselen, werken met klei,...) en biedt Buurtsport een heel divers sportaanbod op maat van de IBO's aan.

Het voordeel van deze aanpak is dat niet alles gebeurt binnen de muren van één school. Je treedt naar buiten, je brengt de kinderen in contact met de wijk en leert hen de verschillende actoren in de wijk kennen. Er is een wisselwerking tussen de verschillende sectoren, zowel op het vlak van onderwijs, cultuur als welzijn.

Die kruisbestuiving tussen de verschillende aanbodverstrekkers, de school,

de wijk en de kinderen, is interessant omdat ze een meerwaarde creëert die in een stedelijke context voor het rapen ligt. Het project werkt een stuk sociaal opvoedend. Zo worden kinderen die deelnemen aan een sportinitiatie misschien geprikkeld om zich effectief in een sportclub in te schrijven. Vooral voor kinderen die weinig aansluiting vinden bij het Nederlandstalige vrijetijdsaanbod, die thuis weinig ruimte hebben en op straat hangen, is het belangrijk om hen in contact te brengen met het vrijetijdsaanbod.

De IBO's hebben omwille van de verwevenheid met de wijk een belangrijke plaats in de wijkcontracten. Er is ook veel vraag vanuit de wijken zelf, want ouders hebben graag dat hun kinderen ook na school kunnen deelnemen aan Nederlandstalige activiteiten.

Inleiding

Ondersteuning

Algemene directie Ondersteuning en Facility

| 00 | 01 | 02 | 03 | 04 | 05 | 06 |

De algemene directie Ondersteuning en Facility werd in januari 2008 boven de doopvont gehouden. Onder deze algemene directie werden de directies Financiën en Begroting, Personeel en HRM, en Gebouwen en Patrimonium ondergebracht, samen met de entiteiten Facility en Communicatie en ICT. Zo werden alle ondersteunende diensten in één enkele algemene directie gebundeld.

Deze moet de verschillende beleidsdirecties zoveel mogelijk ondersteunen en van administratieve taken ontlasten zodat zij maximaal op de beleidsvoorbereidende, ondersteunende en uitvoerende taken kunnen focussen. De algemene directie ziet erop toe dat de opdrachten duidelijk afgelijnd zijn en dat ze worden toegewezen aan de juiste directie of entiteiten. Ze gaat ook

na of de coördinatie tussen de verschillende directies en de dienstverlening vlot verloopt.

De directies Personeel en HRM, Financiën en Begroting, Gebouwen en Patrimonium, en de entiteiten Facility en Communicatie en ICT komen hieronder uitgebreider aan bod.

Personeel

Directie Personeel en HRM

Inleiding

De directie Personeel en HRM stuurt het personeelsbeleid en -beheer van de VGC-administratie.

Ze ondersteunt de werking van de andere directies van de VGC. Zij zorgt er meer bepaald voor dat die allemaal over het nodige aantal medewerkers beschikken, en dat ze de vereiste competenties hebben, zodat ze hun

opdrachten en de beleidsopties van het College kunnen realiseren.

De kernactiviteiten van de directie Personeel en HRM situeren zich rond de drie HR-processen instroom, doorstroom en uitstroom.

Het competentie management vormt de basis voor het integrale personeelsbeheer en -beleid van de VGC.

Competenties zijn eigenschappen van een medewerker die zich vertalen in observeerbaar of meetbaar gedrag. Het competentie management is een instrument waarmee de directie Personeel en HRM richting kan geven aan de selectie van medewerkers, aan hun ontwikkeling en hun beoordeling.

PERSONEELSPLAN

Het College keurde op 6 november 2008 het personeelsplan van de administratie goed. Na onderhandeling met de erkende vakorganisaties werd er op 17 december 2008 een protocolakkoord afgesloten over het personeelsplan en het gemeenschappelijke eisenprogramma van de vakorganisaties.

Het personeelsplan geeft de personeelsomkadering weer die nodig is om de opdrachten en taken in elk onderdeel van de organisatie uit te voeren. De omkadering wordt uitgedrukt in voltijdse equivalenten.

Het personeelsplan is gestoeld op het vernieuwde organisatieconcept van de administratie. Er werd een reeks nieuwe taken en opdrachten in verwerkt, om de uitdagingen van de toekomst beter te kunnen aangaan.

Het personeelsplan zet de krijtlijnen van het personeelsbeleid voor de komende jaren uit. Aandacht gaat naar: motiverende loopbaanmogelijkheden, maatregelen voor een evenwichtige combinatie werk - privé/gezin, een ontwikkelingsgerichte evaluatieprocedure en het uitbouwen van een functionele loopbaan, dit alles in overeenstemming met een modern personeelsbeleid.

Dit plan zal nu op een gefaseerde wijze verder worden uitgebouwd en ingevoerd, met aandacht voor zowel stabiliteit als vernieuwing.

De personeelskost, zoals opgenomen in de begroting voor 2009, vormt hiervoor het budgettaire kader.

COMPETENTIE-MANAGEMENT

COMPETENTIEMANAGEMENT IN ALLE PROCESSEN VAN HET PERSONEELSBELEID: INSTROOM, DOORSTROOM, UITSTROOM

In 2008 werkte de directie Personeel en HRM ook prioritair aan de verdere ontwikkeling en de invoering van het competentie-management in alle processen van het personeelsbeleid: instroom, doorstroom, uitstroom (wervingsprocedures, vorming, evaluatie, persoonlijke ontwikkeling van personeelsleden, functioneringsbegeleiding en interne mobiliteit).

Via een folder werden alle personeelsleden uitgenodigd op vormingsmiddagen over de meerwaarde van het competentie-management en over het competentie-woordenboek. Een digitale versie van het woordenboek werd via het intranet ter beschikking gesteld en ook externe geïnteresseerden konden erin grasduinen.

Ter voorbereiding van de evaluaties van het werkjaar 2008 verspreidde de directie een herwerkt evaluatieformulier onder de evaluatoren, aangepast aan het competentie-woordenboek. Op die manier is een objectief, interactief en constructief gesprek mogelijk over de vereiste competenties, zowel de waardegebonden (dienstbaar en betrokken zijn, integer handelen) als de niveaugebonden. Bovendien hebben evaluatoren ook de mogelijkheid om in dit document aan te geven op welke vlakken vorming of opvolging wenselijk zijn. Medewerkers kunnen zo hun eigen competenties geleidelijk aan leren kennen en verder ontwikkelen.

In 2008 werd het competentie-management ook in het bestaande vormingsaanbod verder ingevoerd. De directie bracht alle vormen in kaart en maakte een analyse van het huidige

PROJECT DATABANK FUNCTIEBESCHRIJVINGEN

De directie Personeel en HRM is in 2008 gestart met het project 'Realisatie databank functiebeschrijvingen met eraan verbonden competenties'. Dit project is opgenomen in het management- en operationeel plan van de leidend ambtenaar en de directeur Personeel en HRM onder de operationele doelstelling 'HR-processen afstemmen op strategische doelstellingen'.

De bedoeling van dit project is het creëren van een databank waarin alle functiebeschrijvingen (die op een uniforme manier

worden opgesteld voor de hele VGC) worden herbekeken, hertaald en gelinkt aan het competentie-management. De opdrachten van de functiebeschrijvingen worden op die manier verbonden met de competenties die vereist zijn om deze opdrachten uit te voeren. De databank met de functiebeschrijvingen, afgestemd op het competentie-management, kan gebruikt worden voor zowel werving, selectie, evaluatie als loopbaanontwikkeling.

Om dit project tot een goed einde te brengen werkt de directie Personeel en HRM intens samen met alle betrokken diensten.

CARMEN HESTERS WERKT ALS ADJUNCT VAN DE DIRECTEUR BIJ DE DIRECTIE PERSONEEL EN HRM

"VIA EEN POSTBAKOEFENING OF CASE, AFGESTEMD OP DE FUNCTIESPECIFIEKE CONTEXT, TESTTEN WE HET GEDRAG VOOR DE VERSCHILLENDE COMPETENTIES."

Het competentie-management vormt de basis van ons beleid, van de acties en instrumenten die we ontwikkelen rond instroom, doorstroom en uitstroom van mensen. De waardegebonden competenties (dienstbaar zijn, integer handelen en betrokken zijn) gelden voor iedereen. Daarnaast heb je de niveaugebonden competenties. Zo werd bij het algemene aanwervingsexamen niveau A (licentiaat- of masterdiploma) ondermeer het organisatiesensitief handelen, een visie ontwikkelen en initiatief nemen uitgebreid getest. Voor bepaalde specifieke functies zijn er bijkomende functiege-

bonden competenties vereist. Bij de aanwerving van de sportzonewerkers werd bijvoorbeeld extra aandacht besteed aan de vakkennis over de sportsector in het algemeen en meer specifiek in Brussel, de vaardigheid promotiegericht communiceren en de competentie netwerken. Via een postbakoefening of case, afgestemd op de functiespecifieke context, testten we het gedrag voor de verschillende competenties.

Ook de functionerings- en evaluatie-gesprekken worden gekoppeld aan de competenties. Wanneer bij een evaluatie

bijvoorbeeld blijkt dat de sportzonewerker de competentie promotiegericht communiceren nog niet voldoende onder de knie heeft en daarvoor nog wat ondersteuning moet krijgen, dan kan de leidinggevende aangeven dat de sportzonewerker daar een opleiding voor moet volgen. We bekijken op dat moment dan ook of dit op termijn een verplichte opleiding moet worden voor alle sportzonewerkers. Op basis van de functiebeschrijving, het bijhorende competentieprofiel en de evaluaties, kunnen we een persoonlijke loopbaanontwikkeling opbouwen.

DE VGC WERFT AAN!

De VGC verklaarde verscheidene functies prioritair vacant omdat ze de continuïteit van de werking van de organisatie moet garanderen, en dit binnen de beschikbare budgetten. Het College besliste om de functies in de eerste plaats in te vullen via interne mobiliteit binnen de gehele contractuele formatie en pas daarna aan te werven via functiegebonden examens. De interne procedures en de procedures voor werving uit de bestaande reserves werden afgerond in het najaar van 2008 en het College keurde de aanstellingen goed. In het najaar van 2008 werden voor

kandidaten met een bachelordiploma (niveau B) de volgende examens georganiseerd: sociaal-cultureel netwerker/procesbegeleider voor de gemeenschapscentra, jeugdwerker, controleur der werken, boekhouder en sportzonewerker. De nieuwe personeelsleden startten op 1 februari 2009 en zullen hun job uitoefenen in nauw contact met het werkveld. Voor kandidaten met een masterdiploma (niveau A) werden examens voor taalondersteuner en onderwijsondersteuner opgestart. Deze examenprocedures zullen in het eerste trimester van 2009 worden afgerond.

JOBBEURS VACATURE TALENTUM

OP 22 OKTOBER 2008 NAM DE VGC DEEL AAN DE VIERDE EDITIE VAN DE NATIONALE REKRUTERINGSBEURS VACATURE TALENTUM DIE PLAATSVOND OP DE SITE VAN THURN & TAXIS.

De personeelsleden van de directie Personeel en HRM verwelkomden, samen met collega's van de algemene directie Onderwijs en Vorming en Communicatie, honderden geïnteresseerde kandidaten. Vacature Talentum trekt voornamelijk een publiek van hoogopgeleiden aan, zowel wat professionele ervaring, opleidingsniveau als vakdomein betreft. Inspelend op dit doelpubliek werden verschillende vacatures

voor bachelors en masters aangeboden zoals taalondersteuner, erfgoedcoördinator, selectiedeskundige en nog vele andere. Aansluitend op dit rekruteringsbeurs nam de VGC ook deel aan de online rekruteringsbeurs Vacature Virtual Talentum. Op dit virtuele platform kwamen de kandidaten – net zoals op een fysieke beurs – de VGC-stand bezoeken en konden ze bedrijfsinfo raadplegen. Sinds de opening

eind oktober kreeg Virtual Talentum al meer dan 20.000 bezoekers over de vloer.

www.vgc.be

> algemeen

> een job bij de VGC

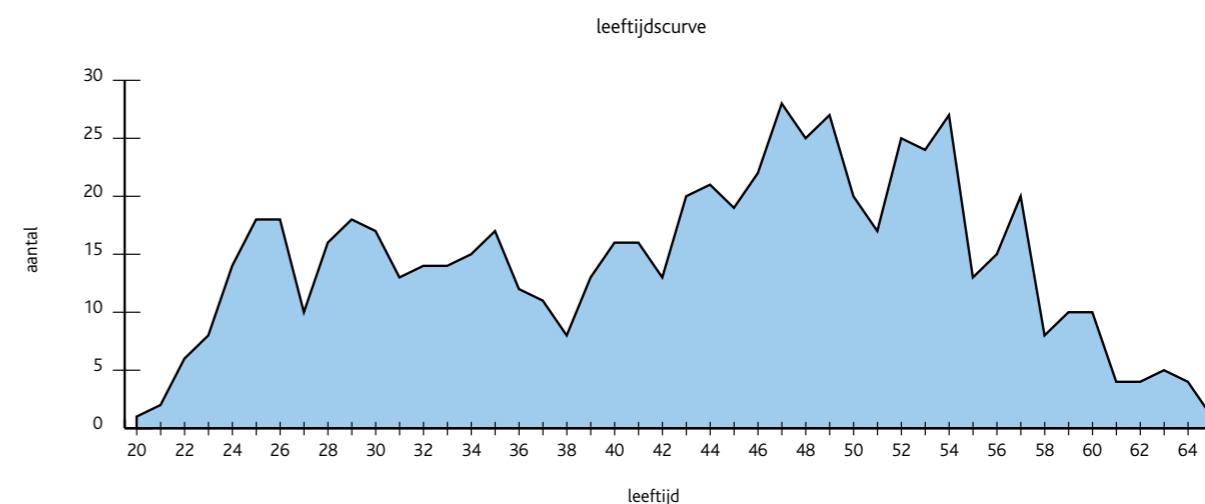
KENGETALLEN

PERSONEELSBESTAND			
kengetal	omschrijving	2007	2008
personeelsomvang in personen op 31/12/xx	aantal personeelsleden in personen op 31/12/xx (incl. personeel met een startbaanovereenkomst - excl. kabinetten - excl. onderwijzend personeel)	651	659
personeelsomvang in VTE* op 31/12/xx	aantal personeelsleden in VTE* op 31/12/xx	557,8	568,4
personeelsomvang in personen voor jaar 20xx	aantal personeelsleden in personen die in 20xx in dienst waren	719	727
man/vrouw verhouding in personen	aantal mannen t.o.v. aantal vrouwen in het personeelsbestand op 31/12/xx	M: 296 (41,3%) V: 382 (58,7%)	M: 266 (40,4%) V: 393 (59,6%)
man/vrouw verhouding in VTE*	aantal VTE* mannen tov aantal VTE* vrouwen in het personeelsbestand op 31/12/xx	M: 245,9 (44,1%) V: 311,9 (55,9%)	M: 251,7 (44,30%) V: 316,8 (55,7%)
statuutratio	% statutaire personeelsleden t.o.v. het totale personeelsbestand op 31/12/xx	37,6% (245/651)	32,8% (216/659)
vergrijzing	% personeelsleden vanaf 55 jaar t.o.v. het totale personeelsbestand op 31/12/xx	14,4% (94/651)	14,3% (94/659)
hoogkwalificatie-ratio	% van de personeelsleden met een opleiding hoger onderwijs (niveau A en B) t.o.v. het totale personeelsbestand op 31/12/xx	42,2% (275/652)	42,9% (283/659)

* VTE= Voltijds equivalenten

KENGETALLEN

DIVERSITEIT			
kengetal	omschrijving	2007	2008
VROUWEN / MANNEN			
vertegenwoordiging vrouwen	aantal vrouwelijke personeelsleden t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/XX	58,7% (382/651)	59,6% (393/659)
vrouwen binnen niveau A	% vrouwen binnen niveau A t.o.v. % vrouwen binnen de andere niveaus op 31/12/XX	A: 60,1% (104/173) overige: 58% (278/479)	A: 58,8% (107/182) overige: 60% (286/477)
vrouwen in managementfuncties	% vrouwen in managementfuncties (A3/A2L/A2A/A2M) op 31/12/XX	20% (1/5)	11,1% (1/9)
vertegenwoordiging mannen	aantal mannelijke personeelsleden t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/XX	41,3% (269/651)	40,4% (266/659)
mannen binnen niveau A	% mannen binnen niveau A t.o.v. % mannen binnen de andere niveaus op 31/12/XX	A: 39,9% (69/173) overige: 42% (201/479)	A: 41,2% (75/182) overige: 40% (191/477)
mannen in managementfuncties	% mannen in managementfuncties (A3/A2L/A2A/A2M) op 31/12/XX	80% (4/5)	88,9% (8/9)
KORT GESCHOOLEDEN			
vertegenwoordiging kort geschoolden	aantal personeelsleden met maximaal diploma lager secundair onderwijs (niveau D) t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/XX	33,9% (221/652)	33,7% (222/659)
ERVAREN WERKNEMERS			
vertegenwoordiging ervaren werknemers	aantal personeelsleden ouder dan 45 jaar t.o.v. de totale personeelssterkte (in % en absolute cijfers) op 31/12/XX	49,5% (322/651)	49,8% (328/659)

Financiën en Begroting

Directie Financiën en Begroting

De VGC voert een weldoordacht financieel beleid. Ze gaat enkel leningen aan voor een klein deel van de investeringen. Zo wordt de schuldenlast niet te zwaar en blijven voldoende middelen beschikbaar om personeel te betalen, subsidies toe te kennen en werkmiddelen ter beschikking te stellen.

Op 31 december 2008 bedroeg het schuldvolume van de VGC 31,9 miljoen euro.

Bij decreet van 28 mei 2008 (Belgisch Staatsblad van 13 juni 2008) van de Vlaamse Gemeenschap werden schikkingen getroffen waarbij de Vlaamse Gemeenschap een deel van de uitstaande schuld van de VGC zou overnemen. In opvolging van dit decreet nam de Vlaamse Gemeenschap 15 miljoen euro leningen op zich.

De interest- en kapitaalaflossingen worden door deze operatie in 2008 van 6.615.832 euro tot 3.074.138,01 euro teruggebracht.

Naast de financiering van investeringen door leningen, beschikt de VGC ook over fondsen. Met deze fondsen kan de VGC welbepaalde doelstellingen realiseren.

De fondsen zijn:

- **het buitengewoon reservefonds voor investeringen in het beleidsdomein van Kind en Gezin**
De middelen van het begrotingsfonds Kind en Gezin worden aangewend voor investeringen in infrastructuur en uitrusting in deze sector.

- **het reservefonds voor de onderwijsinstellingen**

Het grootste deel van deze middelen gaat naar het nieuwbouwproject van de Elishout-COOVI-campus.

- **het Lambermontfonds**

Dit fonds bevat de bijkomende middelen die de VGC van de Federale Overheid ontvangt.

Bij de jaarlijkse opmaak van de begroting beslist de VGC waaraan deze gespaarde middelen zullen worden gespenseerd.

- **het Stedenfonds**

Dit fonds werd in 2004 door de VGC opgericht. Het bevat de middelen die door de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking worden gesteld voor het uitvoeren van welbepaalde projecten. Deze projecten worden vastgelegd in een convenant. De middelen kunnen uitsluitend besteed worden voor de projecten waarvoor een overeenkomst bestaat. Zij worden gespreid over de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming, Cultuur, Jeugd en Sport, en Welzijn, Gezondheid en Gezin.

De investeringen worden vastgelegd in een investeringsplan dat door de Raad van de VGC werd goedgekeurd. Dit plan loopt tot 2012 en wordt jaarlijks opgevolgd en eventueel bijgesteld.

De VGC ontvangt ook een dotatie van de Vlaamse Gemeenschap en trekkingsrechten en dotaties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze middelen worden gebruikt voor de dagelijkse werking. Slechts een heel klein deel wordt gereserveerd voor investeringen.

De VGC waakt erover dat de middelen optimaal worden belegd. Dit kan maar op korte termijn. Betalingen van de facturen moeten immers op de vervaldag (meestal na 50 werkdagen) gebeuren en het personeel moet maandelijks worden betaald.

De beleggingen gebeuren meestal in thesauriebewijzen voor 1 à 2 maanden. De VGC moet bij deze beleggingswijze geen roerende voorheffing betalen.

De uitvoering van projecten wordt grotendeels toevertrouwd aan verenigingen, meestal vzw's. Deze verenigingen krijgen hiervoor subsidies.

In 2008 keurde het College van de VGC een nieuw subsidiereglement goed. Bij de opmaak van dit reglement besteedde de VGC speciale aandacht aan hoe de periodieke betalingen moeten gebeuren (meestal per kwartaal i.p.v. maandelijke betalingen). Ook de toekenningsvoorwaarden voor subsidies en de controle op de besteding van de ontvangen subsidies werden onder de loep genomen.

Sinds 2000 werd de begroting van de VGC steeds tijdig en in evenwicht goedgekeurd. Hierdoor kan de werking vlot verlopen en zijn er voldoende financiële middelen om de voorziene projecten tijdig te kunnen uitvoeren.

2008 was bovendien het testjaar bij uitstek: de directie kon immers de vruchten plukken van een nieuw aankoopstelsel. Taken zoals onthaal en verzekering werden naar de entiteit Facility overgeheveld.

Gebouwen en Patrimonium

Directie Gebouwen en Patrimonium

Inleiding

Op het vlak van infrastructuur ontwikkelt het College van de VGC een ondersteunend beleid.

Dit beleid volgt twee sporen: het renoveren en uitbouwen van de eigen infrastructuur, en het verlenen van investeringssubsidies aan derden. Beide elementen samen vormen het 'Investeringsplan 2005-2010', een meerjarenplan dat zijn neerslag vindt in de huidige begroting en jaarplanning 2008. Het beheer en de uitbouw van het

patrimonium gebeurt door de directie Gebouwen en Patrimonium enerzijds, en anderzijds door de eenheid Facility. Beide maken deel uit van de algemene directie Ondersteuning en Facility.

De directie Gebouwen en Patrimonium is een horizontale dienstverlener die verantwoordelijk is voor de uitbouw en het beheer van de gebouwen. Die moeten de diensten van de VGC en van haar verzelfstandigde eenheden huisvesten.

In samenwerking met de algemene beleidsdirecties doet de directie Gebouwen en Patrimonium studiewerk voor de ontwikkeling van het algemene investeringsbeleid van de VGC. Dat steunt op twee pijlers: het eigen patrimonium ontwikkelen en investerings-subsidies verlenen aan derden. Met betrekking tot deze tweede pijler geeft de directie Gebouwen en Patrimonium advies, op vraag van de algemene directies van de drie beleidsdomeinen.

JEUGDTHEATER BRONKS

(VARKENSMARKT 15-17,
1000 BRUSSEL)

*BRONKS WERD EIND 1991
IN BRUSSEL OPGERICHT.
BEDOELING WAS EN IS EIGEN-
TIJDS JEUGDTHEATER VOOR
EEN JONG PUBLIEK TE PRODU-
CEREN EN TE PRESENTEREN.*

Bronks staat niet enkel voor theater, ook muziektheater en beeldende kunsten komen aan bod.

Naast eigen producties met professionele acteurs en voorstellingen, gemaakt met kinderen en jongeren, heeft Bronks een uitgebreide educatieve werking, zowel voor scholen als voor kinderen en jongeren die in hun vrije tijd met podiumkunsten bezig willen zijn. De Bronksproducties zijn niet alleen in Brussel te zien, maar toeren door Vlaanderen en tot ver buiten de landsgrenzen.

Coele Van Weyenberg

Tot nu toe had Bronks geen eigen stek, maar met de bouw van het nieuwe jeugdtheater aan de Varkensmarkt in Brussel komt daar verandering in. Na een lange zoektocht en verschillende pogingen om een geschikt onderdak voor het jeugdtheater te vinden, besloot het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 16 september 1999 uiteindelijk een braakliggend terrein aan te kopen, gelegen aan de Varkensmarkt 15-17 in 1000 Brussel.

Voor deze nieuwbouw werkte de architect samen met gespecialiseerde studiebureaus voor stabiliteit, technieken, akoestiek en theatertechnieken. Het gebouw omvat een theaterzaal voor 200 personen met bijhorende loges voor

de artiesten, een ruime repetitiezaal, een onthaalruimte met ticketbalie, een café en administratieve ruimten zoals kantoren en een vergaderzaal. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest leverde de stedenbouwkundige vergunning voor dit ontwerp met gunstig advies af op 31 januari 2005.

Op 20 maart 2006 werden de werken aangevat. De nieuwbouw werd op 21 maart 2009 feestelijk geopend.

**Bouwkosten en studies, inclusief btw:
10 miljoen euro**

www.bronks.be

INGE PIETERS WERKT ALS ARCHITECTE BIJ DE DIRECTIE GEBOUWEN EN PATRIMONIUM

**“DE WAND VAN DE REPETITIEZAAL KAN GEOPEND
WORDEN NAAR DE STRAAT ZODAT DE STRAATANIMATIE
DEEL GAAT UITMAKEN VAN HET DECOR.”**

De bouw van het jeugdtheater Bronks was een complex dossier. Het programma was heel omvangrijk voor de site, en daardoor moesten we gaan stapelen. Alles draait in feite rond 2 grote zalen: de theaterzaal waar plaats is voor 200 (zittend) of 350 personen (staand) en de repetitiezaal waar 240 mensen in kunnen. Rondom de zalen werd voldoende circulatieruimte voorzien die ook dienst doet als akoestische buffer voor de omgeving. Half ondergronds bevinden zich de technische ruimtes en het onthaal met ticketbalie. Deze ruimte is ontworpen met het oog op multifunctioneel gebruik en kan omgebouwd

worden tot o.a. workshop of klaslokaal. Helemaal bovenaan bevinden zich ten slotte de administratie en de foyer waar je kunt genieten van een prachtig uitzicht op de Varkensmarkt.

Het theater valt op door zijn speciale architectuur. Tegenover een gesloten achtergevel waar de grote theaterzaal tegenaan zit, werd aan de voorzijde geopteerd voor een beglaasde open gevel. De wand van de repetitiezaal kan geopend worden naar de straat zodat de straatanimatie deel gaat uitmaken van het decor.

Voor de inrichting werd onder andere een beroep gedaan op een vormgeefster van kinderboeken. Ze liet handgeschreven teksten in de muur kerven en tekeningen op de grond en wanden aanbrengen. Kinderen kunnen zich aan de ticketbalie uitleven in een hinkstapspelletje, op de wand van de foyer kunnen ze met magnetische figuurtjes hun eigen verhaal bouwen, de afdruk van voetjes langs de muur refereert naar mensen die er net geweest zijn,... Op die manier krijgt het gebouw, dat qua materialen (glas, beton, metaal) nogal hard is, een speels en warm karakter.

GC DE PIANOFABRIEK

(FORTSTRAAT 35, 1060 BRUSSEL)

Na de renovatie van de achterbouw van het gemeenschapscentrum De Pianofabriek, Fortstraat 35 in 1060 Brussel (Sint-Gillis), gingen in augustus 2006 de bouwwerken voor de volledige renovatie van de voorbouw van start. Die nam twee jaar in beslag. Op 20 september 2008 werd de voorbouw geopend voor het publiek.

In de voorbouw van het gemeenschapscentrum De Pianofabriek werden onder meer een opnamestudio, twee bewegingsruimten, een atelier, een tentoonstellingsruimte, een auditorium en verschillende vergader- en multifunctionele zalen ondergebracht. Ingang en onthaal kregen een grotere zichtbaarheid.

Op de voorgevel werd een kunstwerk in keramische tegels van kunstenaar Angel Vergara aangebracht. De patio werd eveneens sfeervol heringericht.

**Bouwkosten en studies, inclusief btw:
3,2 miljoen euro**

<http://depianofabriek.vgc.be/>

ELISHOUT – COOVI PROJECT

(E. GRYZONLAAN 1, 1070 BRUSSEL)

Toen de CERIA-COOVI campus werd gesplitst, opteerde de VGC om voor het Nederlandstalige gedeelte met een totaalplan en het bijhorende stedenbouwkundige masterplan te werken. Hier sprongen zowel een nieuwbouw als renovatie van bestaande gebouwen uit voort. De eerste behelste een inkomparkeergarage, een sporthal, een ondergrondse parkeergarage, een keukentoren en een jongerenverblijf. Voor het architecturaal waardevolle 'gebouw 5' en de zogenaamde 'kromme vleugel' opteerde het plan voor renovatie en restauratie.

Voor de studieopdracht die dit plan in praktijk moest omzetten, werkte de architect samen met gespecialiseerde bureaus voor stabiliteit, speciale technieken, restauratie, akoestiek, met een veiligheidscoördinator, een controleorganisatie en een projectmanager.

Op 8 februari 2007 werd een steden-

bouwkundige vergunning afgeleverd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar enkel voor de bouw van de keukentoren, het jongerenverblijf en de verbouwing en restauratie van gebouw 5 en de kromme vleugel. De bouw van het inkomparkeergarage, de sporthal en de parkeergarage werd geweigerd.

Op 26 april 2007 keurde het College van de VGC een herwerkt ontwerp dossier goed, op basis van de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning. Het College liet ook een Europese openbare aanbesteding uitschrijven.

De werken zijn gestart op 5 mei 2008. Het einde ervan is gepland voor de zomer van 2010. Het is het grootste bouw dossier dat de VGC ooit heeft gefinancierd.

Meer informatie over de bestemming van de gebouwen vindt u in het hoofdstuk 'Algemene directie Onderwijs en Vorming'.

**Bouwkosten en studies, inclusief btw:
25 miljoen euro**

www.elishout.be

KENGETALLEN

GROOTSTE 'LOPENDE' (VER)BOUWDOSSIERS	
Huis van het Nederlandstalig Onderwijs	3.389.618,02 euro
Jeugdtheater Bronks - bouwwerken incl. uitrusting	9.986.537,88 euro
Onderwijsinstelling Elishout-Coovi - bouwproject campus	25.585.647,38 euro
Gemeenschapscentrum De Pianofabriek - renovatie voorbouw Fortstraat	3.196.603,54 euro
Gemeenschapscentrum De Kriekelaar - renovatie klimopgebouw	2.307.262,98 euro
Gemeenschapscentrum De Kroon - nieuwbouw zaal en renovatie	2.699.445,87 euro
Gemeenschapscentrum Elzenhof - gedeeltelijke renovatie	1.671.002,39 euro
Gemeenschapscentrum De Rinck - renovatie en nieuwbouw	4.546.723,10 euro

Facility

Facility

EEN EENGEMAAKTE UITLEENDIENST

In het Management en Operationeel Plan (MOP) van de leidend ambtenaar werden de doelstellingen van de VGC-administratie omschreven, evenals de uitdagingen die de organisatie de komende jaren wil aangaan.

Een element in dat Plan was de smelting van de twee uitleendiensten: de uitleendienst 'sport en spel', met locatie in het administratiehuis aan de Leopold II-laan 178 in Sint-Jans-Molenbeek en de

uitleendienst 'materieelverhuur' met als standplaats Technologiestraat - loods nr. 19 in Sint-Agatha-Berchem. Bedoeling is dat de ontleners op één adres terecht kunnen en een nog betere service genieten.

Beide uitleendiensten werden dan ook, zoals beslist in het MOP, op dezelfde locatie ondergebracht, met name in loods nr. 19 in de Technologiestraat. Dat gebeurde in januari 2009.

Ontleners van buitenaf, de eigen administratie, de gemeenschapscentra en Brusselse onderwijsinstellingen kunnen dus vanaf 20 januari 2009 terecht in Sint-Agatha-Berchem, niet alleen om audiovisueel materiaal aan te vragen, maar ook om materiaal in het kader van hun sport- en spelactiviteiten te ontlenen en voertuigen te huren.

<http://materieelverhuur.vgc.be>

<http://uitleensportenspel.vgc.be>

LUC DEGELAEN IS COÖRDINATOR VAN DE UITLEENDIENST

"HET KAN GAAN OVER EEN SENIORENAVOND MET VOLKSSPELEN, EEN JAARMARKT MET ANIMATIETENTJES, SPORTMATERIAAL VOOR STADSKRIEBELS,..."

Ons uitgangspunt is dat we de klant op de best mogelijke manier willen helpen. Door het samenbrengen van de twee uitleendiensten in Sint-Agatha-Berchem, wordt het voor de klant makkelijker om materiaal af te halen en terug te brengen. Dankzij onze ligging dicht bij de ring zijn we bovendien vlot bereikbaar.

Bij de uitleendienst 'materieelverhuur' kunnen ontleners terecht voor allerlei audiovisueel materiaal: geluidsapparatuur, beamers, filmprojectoren, diaproyectoren,... Ook voor het huren van voertuigen kan men hier terecht. Bij de uitleendienst sport en spel kan

men terecht voor hobbymateriaal (vaak volksspelen), infrastructuurmateriaal (tafels, stoelen,...), kampmateriaal (o.a. animatietenten), kinderspelen (bv. springkasteel) en een ruim gamma aan sportmateriaal (voetbal, basketbal, zwemmen, atletiek,...).

Door het beschikbaar stellen van deze materialen willen we een meerwaarde geven aan de activiteiten die de verenigingen organiseren. Deze activiteiten zijn heel divers. Het kan gaan over een seniorenavond met volksspelen, een jaarmarkt met animatietentjes, sportmateriaal voor Stadskriebels,... Ook jeugdwer-

kingen maken geregeld gebruik van onze diensten. Wanneer de scouts van Wemmel en Woluwe bijvoorbeeld een voetbaltoernooi willen organiseren op de speelplaats van een school, dan kunnen ze bij ons terecht voor opblaasbare doelen en ballen.

Op de websites

- <http://materieelverhuur.vgc.be>

- <http://uitleensportenspel.vgc.be>

kunnen ontleners zien welk materiaal beschikbaar is en online hun aanvraag indienen.

KENGETALLEN

WERKING UITLEENDIENST SPORT EN SPEL – 2008 - DOELGROEPEN	
Speelplein	7
Sociaal-cultureel	64
Andere	79
Intern	240
Gemeenschapscentra	101
Onderwijs	156
Sportverenigingen	47
Jeugdverenigingen	99

WERKING UITLEENDIENST AUDIOVISUEEL MATERIAAL – 2008 - DOELGROEPEN	
Sociaal-cultureel	324
Andere	232
Intern	108
Gemeenschapscentra	184
Onderwijs	161
Sportverenigingen	56
Jeugdverenigingen	187

ictInnummo

ICT en Communicatie

GOUDEN KETJES

*BRUSSELSE BAANBREKERS
WORDEN IN DE BLOEMETJES
GEZET*

In 2008 organiseerde de VGC de tweede editie van De Gouden Ketjes. Met deze jaarlijkse geldprijzen worden Brusselse baanbrekers in de bloemetjes gezet. Zowel organisaties, personen als bedrijven kunnen in de prijzen vallen – als ze maar iets uitzonderlijks gepresteerd hebben in en voor Brussel.

Er loopt telkens een centraal thema als rode draad doorheen de prijzen. In 2008 was dat 'kracht van verandering'. Belangrijke waarden die in dit thema aan bod kwamen: inventiviteit, creativiteit, originaliteit, openheid voor nieuwe perspectieven, doorzettingsvermogen, onbetreden paden bewandelen, het voor de hand liggende overstijgen, problemen als uitdagingen beschouwen,...

De uitreiking van de prijzen vond plaats op donderdag 19 juni 2008 in de Ancienne Belgique. Er werden Gouden Ketjes uitgereikt voor Onderwijs, voor Welzijn en Gezondheid, voor Cultuur, voor Sport en voor een Kleurrijk Brussel, elk goed voor 5.000 euro.

Er was ook een Algemene Ket van het Jaar, die 8.000 euro rijker werd. Onafhankelijke jury's droegen de genomineerden en de winnaars voor.

De AB had een programma op het getouw gezet dat volledig paste in het thema.

Op www.goudenketjes.be leest u alles over de winnende projecten van de voorbije jaren en u krijgt er ook meer achtergrondinformatie over de Gouden Ketjes in het algemeen.

www.goudenketjes.be

EN DE WINNAAR IS ...

- > **Gouden Ketje voor Cultuur** - het Cultureel Akkoord van het Brussels Kunstenoverleg - Réseau des arts
- > **Gouden Ketje voor Welzijn en Gezondheid** - Organisatie voor Clandestiene Arbeidsorganisatie (O.R.C.A.)
- > **Gouden Ketje voor Onderwijs** - Vier Winden Basisschool
- > **Gouden Ketje voor Sport** - Friends & Scream United (FriS)
- > **Gouden Ketje voor een Kleurrijk Brussel** - Amodoe - Huis der Gezinnen
- > **De Gouden Ket van het jaar** - Merhaba, een project voor holebi's

WONEN IN BRUSSEL VOERT CAMPAGNE

Na de inhoudelijke aanpassingen en de nieuwe 'look' in 2007 was het de bedoeling om in 2008 de naambekendheid van Wonen in Brussel te vergroten en het aantal surfers naar de website te verhogen. De VGC volgde de kwaliteit van de aangeboden producten verder op (vooral van de woontours en de woonbank) en nam de informatieverschaffing via de verschillende kanalen onder de loep.

Onder de slogan 'Word wakker in Brussel' ging op 21 april een promotiecampagne van start. Die werd onder meer gepromoot via de volgende media: twee volledig beklede trams die gedurende twee maanden door Brussel reden, Boomerangkaarten (gratis postkaartjes in displays), banners op Immoweb, affiches in de metrostations, een folder Wonen in Brussel en een voor de Woontours.

Een van de belangrijkste elementen van de campagne op langere termijn was Search Engine Advertising (SEA). Wonen in Brussel adverteerde gedurende enkele maanden op de google-zoekpagina. De campagne deed het aantal bezoekers aan de website drastisch toenemen.

De campagne en de contacten met Immoweb groeiden ook uit tot een samenwerking op lange termijn. In 2009 krijgt Wonen in Brussel een eigen rubriek op de website van Immoweb.

www.woneninbrussel.be

'PRÊT À PARLER - UN RÉPERTOIRE DE POCHE POUR LA VENTE': HET ZAKWOORDEN-BOEKJE VOOR VERKOPERS

Het woordenboekje werd ontwikkeld met middelen van VGC-taalpromotie, en voorgesteld aan de pers op 16 december, in Westland Shoppingcenter.

Na het succes van 'Un zeste de néerlandais', een zakwoordenboekje (NL/FR) voor de horeca, ontwikkelde het Huis van het Nederlands Brussel 'Prêt à parler - un répertoire de poche pour la vente'.

Het boekje is gebaseerd op materiaal uit de lessenreeks 'Nederlands in de winkel'.

Winkeliers en verkopers kunnen er in sneltempo een reeks sleutelzinnen en uitdrukkingen in terugvinden om het contact met hun klanten te verbeteren. Het woordenboekje bundelt niet alleen sleutelzinnen, maar geeft ook een overzicht van veelgebruikte

woordenschat in de verkoopcontext, een hoofdstuk 'basisgrammatica', en tips voor een goede verkoophouding. Die laatste werden ontwikkeld in samenwerking met Daoust Interim.

Omdat de verkoopsector sterk kan variëren, hoort er bij het algemene boekje ook een bijlage op maat voor specifieke deelsectoren. In 2009 werden twee bijlagen ontwikkeld: een voor kledingzaken en een andere voor chocolatiers.

In een eerste fase werden er 2.500 exemplaren van het zakwoordenboekje gedrukt. De boekjes kosten 2,50 euro en worden geleverd met een bijlage naar keuze.

www.huisnederlandsbrussel.be/nl/pijler3-pret-a-parler.html

ICT

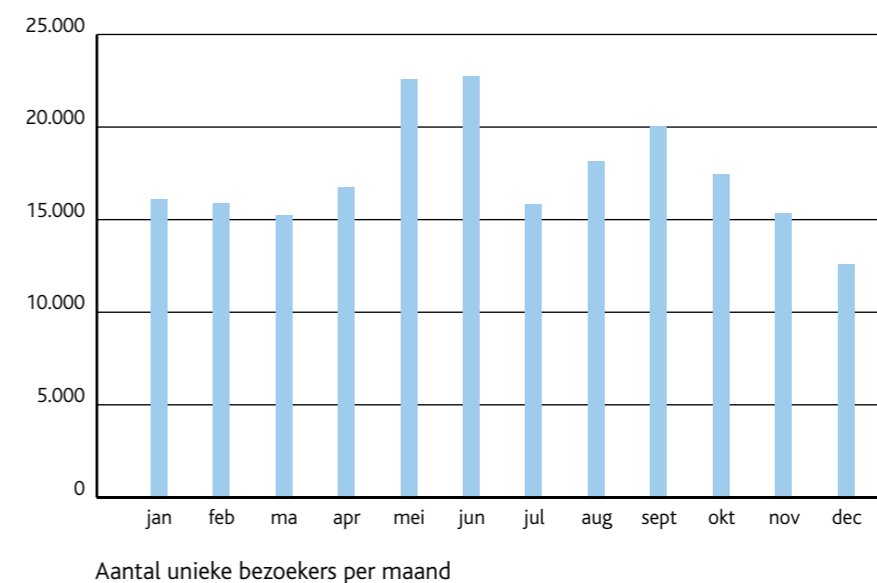

HET ICT-TEAM VAN DE ENTITEIT ICT EN COMMUNICATIE STAAT IN VOOR HET DAGELIJKSE ONDERHOUD EN DE UITBOUW VAN DE INFORMATICA-INFRASTRUCTUUR.

Het team ondersteunt ook de informatiserings-projecten binnen de VGC en voert die mee uit. Dit jaar heeft het een bijzondere bijdrage geleverd aan de verdere uitbouw van de IT-infrastructuur van de Gemeenschapscentra, waar het zo'n 100-tal PC's heeft bijgeplaatst. Dit project zal nog worden voortgezet in 2009. De nadruk zal vooral liggen op de uitbouw van het netwerk en het invoeren van de registratiesoftware.

KENGETALLEN

BEZOEKERS VGC.BE

Aantal unieke bezoekers per maand

TOTAAL	208.787
Maximum juni 2008	22.754
Minimum december 2008	12.594
Gemiddelde	17.399

Bijlage

Bijlage

|00|01|02|03|04|05|06|

BEGROTING 2008*			
DE GEWONE BEGROTING - Dagelijkse uitgaven en werkingskosten			
INKOMSTEN		In euro	in %
	DOTATIES BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	52.763.500	37,64
	DOTATIE FEDERALE OVERHEID	5.722.200	4,08
	DOTATIES VLAAMSE GEMEENSCHAP	23.822.000	16,99
	SUBSIDIES VLAAMSE GEMEENSCHAP	26.260.000	18,73
	OVERBOEKINGEN	12.704.600	9,06
	ANDERE MIDDELEN	18.910.000	13,49
	Totaal	140.182.300	100,00
UITGAVEN		In euro	
	OVERBOEKINGEN	24.783.600	
	ALGEMENE UITGAVEN	6.630.832	
	ALGEMENE ADMINISTRATIE	4.395.400	
	RAAD	4.200.000	
	COLLEGE	1.846.500	
	ADMINISTRATIE	15.509.750	
	MATERIEELUITLEENDIENST	259.500	
	ONDERWIJS	28.430.800	
	Algemeen onderwijsbeleid		7.263.400
	VGC-onderwijsinstellingen		21.167.400
	Centrum voor leerlingenbegeleiding		1.683.000
	Elishout-COOVI		5.718.000
	CVO Elishout-COOVI (avondschoon)		2.300.200
	Elishout-School voor voeding		4.039.000
	Elishout-Verblijf voor jongeren		698.700
	Kasterlinden		3.649.500
	Kasterlinden - verblijf voor jongeren		1.213.000
	Zaveldal School voor aangepast beroepsonderwijs		1.866.000
	CULTUUR	22.956.000	
	Algemeen cultuurbeleid		3.844.000
	Kunsten, cultureel erfgoed & musea		3.233.000
	Gemeenschapscentra		5.136.000
	Verenigingen en amateuristische kunst		1.411.500
	Bibliotheekwerking		2.243.000
	Derde leeftijd		679.000
	Jeugd		3.583.500
	Speelpleinwerking		643.000
	Sport		2.055.000
	Toerisme en externe culturele betrekkingen		128.000
	WELZIJN	10.579.100	
	Algemeen welzijnsbeleid		1.767.500
	Jeugd welzijn		198.000
	Etnisch-culturele minderheden		1.480.000
	Thuiszorg en ouderen		1.883.000
	Personen met een handicap		348.000
	Stedelijk impulsbeleid		1.658.600
	Kind en gezin		1.430.500
	Opleiding naar werk		1.050.500
	Revalidatiecentrum De Poolster		763.000
	GEZONDHEID	1.846.500	
	COMMUNICATIE & MEDIA	2.218.000	
	PATRIMONIUM	3.806.500	
	Totaal	127.462.482	
DE BUITENGEWONE BEGROTING - Investerings en infrastructuur (eenmalige grote uitgaven)			
		In euro	
	ADMINISTRATIE	334.000	
	ONDERWIJSSECTOR	4.435.000	
	EIGEN ONDERWIJSINSTELLINGEN	2.726.000	
	CULTURELE SECTOR	61.000	
	WELZIJNS- EN GEZONDHEIDSECTOR	14.000	
	PATRIMONIUM	17.214.000	
	Totaal	24.784.000	

* Cijfers initiële begroting 2008

